

Maailmankauppalehti

+ REPU-LIITE

4★06

*Epävirallisia Intia-ilmiöitä
Kodittomien kaduilla
Kansankeittiö Pakistanissa*

TUNNETKO ALKUPERÄN: MISTÄ JOULULAHJAT TULEVAT

Julkaisija:

Maailmankauppojen liitto ry
Världsbutikernas förbund rf
Rengonratti 22 as 1
14300 Renko
puh. 045-670 5645
www.maailmankaupat.fi
liitto@maailmankaupat.fi

Maailmankauppojen liitto ry
Världsbutikernas förbund rf

Maailmankauppalehti on reilun kaupan erikoislehti. Sen tavoite on tiedottaa kansainvälisestä kaupasta ja reilusta kaupasta. Maailmankauppalehti pyrkii herättämään monimuotoista keskustelua ja tuomaan esille vaihtoehtoja ja erilaisia näkökulmia kansainvälisen kaupan rakenteisiin ja talouspoliittiseen kehitykseen.

Kaikki kirjoitukset edustavat kirjoittajien omia näkemyksiä, eivätkä välttämättä vastaa Maailmankauppojen liiton virallista kantaa. Lehden vastuu virheellisestä tai pois jääneestä ilmoituksesta rajoittuu ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen. Huomautukset 14 vrk lehden ilmestymisestä.

Lehti ilmestyy vähintään neljä kertaa vuodessa. Tilausmaksu / neljä numeroa on 10 euroa. Tilaus tehdään maksamalla tilaus tiliille 800016-70928507 ja kirjoittamalla viestikenttään tilaajan nimi ja osoite. Osoitteenmuutokset liiton toimistoon.

Ulkoasiainministeriön kehityspoliittinen osasto on myöntänyt tiedotustukea tämän lehden julkaisuun. Vuonna 2006 pääpainona on Aasiaa koskeva tiedotus. Julkaisussa esitetyt näkemykset eivät välttämättä edusta ulkoasiainministeriön virallista kantaa.

Toimituskunta:

Päätoimittaja
Antti Markkanen
antti.markkanen@maailmankaupat.fi
041 454 8912

Toimitussihteeri
Anastasia Laitila
anastasia.laitila@kolumbus.fi
045 138 5706

Kati Hjerp
khjerp@ulapland.fi

Repuliitteen vastaava päätoimittaja
Jenni Hamara
hamara@mappi.helsinki.fi

Taitto: Heikki Sallinen / Logopolis
Paino: I-print, Seinäjoki
Painos: 25 000 kpl
ISSN 1455-6987

Kansi: Tämä tyttö asuu perheineen New Delhin keskustassa, Jawaharlal Nehru Stadium -urheilukeskuksen kupeessa sijaitsevassa slummissa. Hän osallistuu perheen ansionhankintaan keräämällä ja lajittelemalla myytävää jätettä. kuva: Anastasia Laitila

Ihmisen mahdollisuus

Kuluneen vuoden neljässä numerossa

Maailmankauppalehti on kertonut pääasiassa Intian arjesta.

Olemme pyrkinneet tuomaan esiin toisaalta sen, että talouden rajojen poistaminen ja talouskasvu eivät tarkoita kaiken kansan olojen paraneamista. Talousihme Intia pitää hallussaan pääluvulla mitattua köyhyyden maailmanennätystä. Maassa on huikat talouskasvuluvut viime vuosilta. Vielä huikeammat ovat nälkään näkevien, kaduilla asuvien ja lukutaidottomien määrät.

Toisaalta taas tässä numerossa esitellyn Inner Reflectionin kaltaiset pienirytykset ovat toivonkipinä maailmassa, joka on suuryhtiöiden vallassa. Toisenlainenkin maailma on olemassa oleva. Myös pienellä ihmisellä ja pienellä yrityksellä on mahdollisuutensa. Kaikissa numeroissa on esitelty vastaavanlaisia intialaisia tuottajayhteisöjä. Vuoden

vaikutusvaltaa kuin vaaliurnilla. Jouluna tätä valtaa on erityisen paljon.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Antti Markkanen

Joulubatiikki, Reaching The Unreached, Intia.
Kuva: Tuija Saloranta

viimeisessä numerossa yhteenvetona intialaisista reilun kaupan tuotteiden tekijöistä on 'Mistä joululahjat tulevat' -kuvakertomus. Ihmiset elävät kuvissa esitettyjä tuotteita tekemällä kohtuullista elämää ja unelmoivat lapsilleen vielä parempaa.

Näiden unelmien toteutumista ja ihmisten välisen reilun pelin hengen leviämistä voi edesauttaa verkostoitumalla kehitysmaiden ihmisten kanssa yksinkertaisimmalla mahdollisella tavalla: asettumalla näistä tuottajista alkavan tuottaja-kuluttaja ketjun päähän reiluksi ostajaksi. Kaupan tiskillä meillä on enemmän

S I S Ä L T Ö 4 / 2 0 0 6

Visiitti: Uma Aaltonen 3

Tänään ajattelin toisin | Poliittinen pilapiirros 3

Mistä joululahjat tulevat 4

Tuottajaesittely: Inner Reflection 8

Repu-liite 11-13

Ruokaa reilusti: Kansankeittiö Pakistanissa 14

Kirjat: Itsekkyyks 15

Intian Sosiaalifoorumi - visioita paremmasta maailmasta 16

Tee-se-itse: Reilun kaupan kahvikirja 16

Epävirallisia Intia-ilmiöitä:

Pärjäävätkö Metson murskauskoneet Intian Maolaisille? 18

Kodittomien kaduilla 20

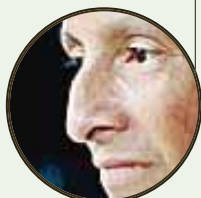
Arkien kohtaaminen 22

Kehityshistoriallinen näkökulma: Verot ja kansalaisjärjestöjen yksityistäminen 23

Maailmankauppalehti 20 vuotta sitten 23

Intialainen sarjakuva 23

Reilun kaupan toimijat 24

VISIITTI

Ihmisen jälki

Kirjailijana minulla ei ole puolivalmiita käsikirjoituksia pöytälaatikoissa. Tekemättömiä töitä on silti paljon. Hyviä otsikoita on ja tiedän itse mitä niihin voi sisältyä.

Tapanani on ollut pitää muiden ihmisten vieraskirjojen kaltaisina avoimia kirjoja keittiön pöydällä. Näihin keittiönpöytäkirjoihin on kerätynyt tuttuja ja vieraita, piirustuksia, toivotuksia, suunnitelmia. Sekä alussa että lopussa on luettelo Tekemättömät Työt – TTT – luetaan tee,tee,tee.

Aika monen vuoden kirjassa lukee: *Ihmisen jälki, ttt!*

Koskaan en sitä kirjoittanut kirjaksi saakka, vaikka aiheesta keskustelin kuvittajienkin kanssa ja monia se innosti. Siitä olisi tullut sujuvasti lukemaan oppineiden lasten maailman-kirja: Kuinka elää ihmisenä toistamatta aikaisempien sukupolvien virheitä, kun tietoa niiden välttämiseksi on niin paljon; kuinka osata jo lapsena valita luontoa säästävä ja kunnioittava elämäntapa. Oiva tilaisuus käyttää hyvä otisko tulikin nyt.

Alun perin olin kuvitellut, että kirjan avulla voisi opettaa lapselle, että ihminen on pienestä alkaen vastuussa kaikesta siitä elollisesta, joka voi jäädä hänen jaljansa alle. Pienikin voi päättää, minkä päälle astuu, mitä väistää, mitä pysähtyy ihaillen katsomaan sen sijaan, että kävelisi ohi tai yli. Isomman jäljen alta voi pelastaa isompia asioita.

Kaunis ajatus, kuvitelma, haave, joka ei voi toteutua. Ei lapsi opi mitään, mitä ympäristö ei positiivisesti vahvista. Aikuisten valistaminen taas on vastatulessa, koska yksilöllisyyden aikakausi on ajanut ihmiset välittämään vain itsestään. Elämänfilosofiaa on toteuttaa vain itseään; kansaedustajaehdokkaatkin ilkeävät sanoa rehellisesti: Aion ajaa itselleni tärkeitä asioita.

Näemme uutisia köyhien maiden lapsista tonkimassa kaatopaikoilta jätettä, josta voisi kierrättämällä saada lantin tai pari perheen niukkaan elämään. Katsomme samanikäisiä

yltäkylämaan lapsia, joita varten markkin ostoskärryissä on ajoneuvo, he autoilevat tavarapaljouden seassa ja oppivat ennen kaikkea kuluttajiksi. Perheen laatuaiakaa vietetään ostosilla, kärryt mätetään täyteen ruokaa, juomaa ja kodintarpeita. En käy marketeissa kuin kerran viikossa, joten otantani on pieni, mutta koskaan en ole nähnyt lapsiperheen pysähtyvän reilun kaupan banaaneja ostamaan ja selittämään lapselle mitä Reilu Kauppa tarkoittaa. Hyvin harvoin kuulee vanhempien kielteävän lapselta silmiin sattunutta tehokkaasti kaupattua uutta turhaa tuotetta.

Ei Suomi ole ainoa maa, jossa kulutetaan yli omien varojen ja myös yli sen, mitä ihmiskunnalla on reilusti ajatellen lupa kuluttaa. Luonnonvarojen tuhlaamatta voi vielä elää, mutta ei se ole trendikästä, se ei ole aina edes mahdollista.

On epäreilua, että me kerskakulutajatamaat olemme suuresti syyllisiä ilmastomuutokseen. Julkinen liikenne ei ole arkipäivää ja yksityisautoilija ei siksi kannu huolta päästöjen vähentämisestä.

On noloa, että meidän elintasoomme kuuluu tuloluokasta riippumatta turismi siellä, missä palveluja tuotetaan murto-osalla siitä ansiotasosta, mitä me pidämme miniminä. On murheellista, että tieto liikkuu reaaliajassa ja yksilönkin olisi mahdollista vaikuttaa maailman tilaan omilla valinnoillaan, mutta ei ole mitään kollektiivista moraalista ohjaamassa ihmistä ajattelemaan tulevaisuutta ja lajimme elinmahdollisuuksia tällä ainoalla maapallollamme.

Miljonäärit matkailevat nykyään avaruuteen turisteina. Tiedemiehet pohtivat vakavissaan, voisiko jonkun muun planeetan ottaa ihmisen asuinpaikaksi. Kertakäyttöajattelun voitosta on kyse, ei rohkeudesta. Kun maapallo on pilattu, vaihdetaan planeettaa, niinkö?

Maalaisjärjellä voisi aloittaa kampanjan: Maapallo ei ole kertakäyttöplaneetta, vaikka suuri osa sen asukkaista elää niin kuin se olisi. ✧

Uma Aaltonen
Kirjailija
Vihti

KOLUMNI

Tänään ajattelin toisin

Yhden naisen unelma

Vuonna 1995 ennen eläkkeelle jäämistäni vietin kesän Filippiineillä opettamassa Manilan tagaloginkielisiä katulapsia. Sain toteuttaa unelmaani eli tehdä sitä, mitä olin aina halunnut: vapaaehtoistyötä kehitysmaiden lasten ja nuorten parissa. Tagalog muistuttaa espanjaa ja siitä innostuin opiskelemaan espanjaa.

Palattuani kotiin pidin terveydenhoitoalan opiskelijoille kielikursseja, joilla rahoitin yhden lahjakkaan nuoren yliopisto-opinnot. Hänestä tuli asianajaja, joka heimonsa ensimmäisenä akateemisesti koulutettuna vaikuttajana ajaa alkupeäisväestön asioita. Halusin palata Filippiineille, mutta kun väkivalta ja levottomuudet lisääntyivät siellä, luovuin suunnitelmasta.

Lohjan Maailmankaupassa näin sattumalta Maija Lindroosin lyhyen yhteenvetön hänen Nicaraguan-matkastaan. Sen innoittamana aloin suunnitella uutta matkaa tropiikkiin, mutta nyt toiselle puolelle maapalloa, Keski-Amerikan Nicaraguasta.

Kahdella Suomi-Nicaragua-seuran kuukauden pituisella elämysmatkalla sain ensituntuman maahan. Tutustuin katulasten keskuksiin, joihin sekä vanhat että nuoret ovat tervetulleita vapaaehtoistyöhön. Päätin toteuttaa haaveeni ja auttaa puolestani nuoria kouluttautumaan, koska olin itse ollut etuoikeutettu päästessäni oppikouluun ja yliopistoon sotien jälkeisinä pulavuosina.

Missään niistä katulasten koulutuspaikoissa, joissa alkuvuosina opetin Nicaraguassa, ei ollut juuri yhtään tyttöä. Perustelu oli, että tyttöjä tarvittiin kotona. Lisäksi lähes kaikilla 18 vuotta täyttäneillä työttöillä oli jo ainakin yksi lapsi, vaikka he asuivat kotona sisarusensa kanssa. Näissä suurperheissä oli harvoin isää, koska miehillä oli tapana lähteä omille teilleen, työnhakuun toisille paikkakunnille tai siirtotyöläisiksi ja perustaa uusia perheitä siellä missä olivat. Sanottiin, että miehillä oli keskimäärin kolme perhettä.

Opetin englantia myös tyttöjen orpokodissa, jossa oli nunnien huostaan ottamia pikkutyttöjä. Epätoivoiset äidit olivat "pantanneet" tyttölapsensa saadakseen rahaa elämiseen. Nämä riipaisevat kertomukset pikkutyttöjen hyväksikäytöstä koskettivat syvästi. Halusin tehdä työtä tyttöjen aseman parantamiseksi.

Aloitin vain työttöille tarkoitetut englannin tunnit. Kolme paikallista työtoveriani saivat minun innostuttua ammattiin valmistavien kurssien järjestämisestä. Heillä oli kokemusta, ammatintaitoa ja työpaikka katulasten koulutuspaikassa, mutta he eivät olleet saaneet palkkaa puoleen vuoteen, koska saksalainen avustussäätiö oli lopettanut toimintansa. Sitouduin maksamaan heille palkkaa ja niin pidimme seitsemän kuukauden pituiset ompelu- ja kosmetologikurssit työttöille.

Saimme kurseista hyvää palautetta. Meillä on hyvä työryhmä, ja olen saanut lahjoituksia ja myös rahallista tukea ystävilta, tutuilta ja tuntemattomilta nyt, kun meillä on rahankeruulupa Suomi-Nicaragua-seuran tilin kautta.

Vuonna 2004 hanke sai nimen Pronat. Ompelu- ja kosmetologikurssien jälkeen olemme erikoistuneet tietotekniikan opetukseen edistääksemme tasa-arvoa tällä perinteisesti miehisellä alalla. Pronatilla on 14 käytettyä tietokoneita ja kuusi sähkömpelukonetta, remontoidut ja kalustetut tilat Granadan keskustassa. Yhdistyksen jäseniksi otetaan vain naisia.

Työntekijät ovat nicaragualaisia, mutta toiminta on edelleen suomalaisten lahjoitusten varassa. Hanke on rekisteröity Nicaraguassa ja tänä syksynä olemme hakeneet Suomen Managuan suurlähetystöltä paikallisen yhteistyön määrärahaa, jolla rahoittaisimme tammikuussa alkavan tietotekniikkakurssin ja ompelun jatkokurssin. Englantia opetamme vapaaehtoisvoimin, ja paikalliset naisten terveydenhuollon ammattilaiset hoitavat seksuaalivalistuksen ja tietoisuuden oikeuksista, sukupuolitaudeista ja perheväikävallan välttämisestä.

Hankkeen johtaja, Janin Mejia Raudez, ja Nicaraguassa asuva varainkäytön suomalainen valvoja raportoivat minulle lähes päivittäin. Lahjoituksina saadut varat olemme käyttäneet lyhentämättöminä tyttöjen koulutushankkeeseen. Varainkeruu-, matka- ja majoituskuluni olen aina maksanut omasta pussistani.

Kaija Tiittanen

kaijati@yahoo.com
<http://suominicaraguaseura.fi/seura/nicaraguassa/pronat.htm>

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva lohjalainen opettaja, joka viettää osan vuodesta Pronat-hankkeensa puuhissa Nicaraguassa.

PILAPIIRROS

DEVELOPMENTOON / Sharad

Intia on siirtynyt nopeasti kännykkäaikaan, mutta televierkoissa on paljon puutteita. – Kirjeet tulevat vielä perille, mutta kännyköiden kanssa on päivittäin tuollaista.

– Joo, nyt kuulen sinua!

Sharad Sharma on intialainen sarjakuvapiirtäjä ja toimittaja.

Hän on aktiivinen maailman sarjakuvat ry:n sisäjärjestössä World Comics Indiassa.

Mistä joululahjat tulevat

Joulu on hyvän mielen, toisista välittämisen ja lahjojen antamisen aikaa. Välittämisen ja joulun lahjat voi yhdistää valitsemalla tuotteita, jotka on valmistettu eettisiä periaatteita noudattaen ja joiden alkuperä on tunnettu. Hyvän mielen saa silloin lahjan saajan ja antajan lisäksi myös sen tekijä. Raha menee tuotteen tekijälle, joka on täysi-ikäinen, vapaa ja palkallaan toimeen tuleva.

Intiassa, Bangladeshissa ja Nepalissa tuotetut reilun kaupan käsityöt työllistävät esimerkiksi maaseudun köyhiä, leskinaisia, joilla on perhe elätettävänä, matalakastisia perinteisten käsitöiden taitajia tai vammaisuutensa vuoksi syrjäytyneitä. Työstä saatu palkka on vähintään maan minimipalkkalain mukaista ja usein työntekijät saavat lisäksi monia etuja terveydenhuoltoon, koulutukseen ja vanhuuden turvaan liittyen.

Reilun kaupan käsitöiden valmistus ei myöskään kuormita ylen määrin ympäristöä. Yleensä tuotteet valmistetaan kokonaan ilman sähköä, perinteisiä menetelmiä käyttäen. Materiaaleina ovat luonnosta saatavat rikkakasvit, juuttiteollisuuden sivutuotteet, kierrätyspuu ja monet muut luonnonmateriaalit. Perinteiset käsityömenetelmät ylläpitävät käsityötaitoa ja ilahduttavat persoonallisuudellaan pukinkontissa.

Vision Technologies valmistaa urheilupalloja Sialkotissa Pakistanissa. Visionilla on Reilun kaupan lisenssi, jonka käyttöä valvoo kansainvälinen reilun kaupan merkijärjestö Fairtrade Labelling Organization. Vision on sitoutunut ohjelmaan, joka järjestää pieniä toimipisteitä maaseudun kyliin. Naiset saavat näin mahdollisuuden työskennellä kotona osa-aikaisesti kotitöiden ohessa. Samalla poistuvat välikädet, jotka aikaisemmin hoitivat kaupankäyntiä kotona ompelevien perheiden ja vientiyhtiön välillä.

Reilun kaupan jalkapalloja on pienille ja suurille pelaajille. Koot: 1–5

Maahantuoja:
Tampereen kehitysmaakauppa
kuva: Heikki Sallinen

Mahaguthi on Nepalín vanhin reilun kaupan järjestö, joka tarjoaa työtä yli 2000 käsityöläiselle ja ylläpitää ashrameita, joissa naiset saavat turvapaikan ja koulutusta. Rouva Nirmala Magar, 34 v., aloitti Mahaguthilla langan puolaajana ja on myöhemmin opetellut kutomaan kangasta. Ansioillaan hän kouluttaa 15-vuotiaasta tytärtään ja kuvassa olevaa 9-vuotiasta Nishan-poikaansa.

Punainen hehkuu Mahaguthin loktapaperisissa muistikirjoissa. Pehmeiden kissojen ja koirien täyteenä on pellavansiemeniä. Ne sopivat pehmoleluiksi lapsille ja silmienrentouttajiksi vanhemmille. Tiikerit ja vuohet on nepalilainen kahden pelattava strategiapeli, jota alkupelemaassaan voi pelata hiekkaa piirrettyä "pelilaudalla".

Maahantuoja:
Reilun kaupan TÄHTI, Helsinki
kuvat: Reilun kaupan TÄHTI

kuva: Kati Hjerppe

kuva: St Mary's

St Mary's on käsityökeskus Ahmedabadin kaupungin slummissa Intiassa. Keskukseen tavoitteena on herättää erityisesti naiset uuteen tietoisuuteen kyyristään ja mahdollisuuksistaan parantaa asemaansa työtä tekemällä. Jokaisella naisella on oma pankkitili säästöjään varten. Keskuksessa opetetaan naisille lukutaitoa, ja siellä toimii myös konekirjoituskoulu nuorille.

St Mary's valmistaa mm. olkalaukkuja, joissa perinteinen intialainen peilikirjailu yhdistyy nykykulttuurin käyttövaatimuksiin.

Maahantuoja:
Maailmankauppa Aamutähti, Turku

Sri Siwam Potteryn keramiikkapaja perustettiin vuonna 1997 maaseudulle Pondicherryyn lähelle, missä työllistymismahdollisuudet ovat niukat lukuun ottamatta huonosti palkattua ja raskasta päivätyötä maanomistajien pelloilla. Keramiikka-astioiden valmistus työllistää 53 ihmistä.

Sri Siwam Pottery valmistaa käyttöä kestäviä keittiö- ja kylpyhuonetuotteita. Astiat kestävät uunia ja astianpesukonetta. Kuvassa keraaminen teekannu, kolmeosainen tarjoiluastia, öljykannu ja saippuakuppeja.

Maahantuojat: Maailmankauppa Juuttiputiikki, Oulu

kuvat: Kati Hjerp

Madhya Kalikata Shilpangan

on Kolkatassa sijaitseva järjestö, joka pyrkii parantamaan työntekijöiden asemaa ja edistämään intialaista käsityöläisyyttä. Järjestö auttaa tuottajaryhmiä perustamaan omia yrityksiä, markkinoi näiden tuotteita, kouluttaa ja tukee tuotekehityksessä sekä myöntää lainoja raaka-aineiden hankintaa varten.

Kilpikonnan-avaimenperä ja lompakko ovat esimerkkejä Madhya Kalikata Shilpanganin nahkatuotannosta.

Maahantuojat: Tampereen kehitysmaakauppa

kuvat: Kati Hjerp

EMA on Kolkatassa toimiva reilun kaupan järjestö, joka tukee käsityöosuuskuntia ja osuuskunta-aatteen leviämistä. Ema luovuttaa tietyn osan liikevaihdosta Ekta-säätiölle, joka edistää köyhän maaseutuväestön elinolosuhteita sekä mahdollistaa lasten ja nuorten kouluttautumista.

EMA:n lukuisat tuottajaryhmät valmistavat esimerkiksi kuvan palmupuisia valokuvan pidikkeitä, nahkaisia kissa-säästölippaita, perinteisiä intialaisia paperimassarasioita, jyrkeviä vuolukivimortteleita, kolikkokukkaraita ja suitsukkeen pidikkeitä.

Maahantuojat: Elämänlanka, Kuopio

kuvaa Emasta: Olli Sippula, tuotekuvat: Kati Hjerp

Bangladeshilaisen **SUS** -järjestön käsityöprojektin ensisijainen tarkoitus on nuorten naisten yhteiskunnallisen aseman parantaminen lukutaito-opetuksen, ammattikoulutuksen, omien ongelmien tiedostamisen ja niistä keskustelemisen avulla. Opetus on naisille ilmaista, ja he saavat sen aikana taskurahaa. Pyrkimyksenä on myös tarjota naisille mahdollisuudet hankkia lisätuloja tai jopa elättää itsensä käsitöitä tekemällä ja niitä myymällä.

SUS:ssa valmistetut hupaisat pikkuliskot on täytetty hiekalla ja tuntuvat kädessä aidoilta.

Maahantuojat:

Maailmankauppa Aamutähti, Turku

maisemakuva: Maailmankauppa Aamutähti, tuotekuva: Kati Hjerp

Bhavani punoo juuttikäsintöitä **Corr the Jute Works**in tuottajaryhmässä. Jute Works luo työtalaisyksia Bangladeshin maaseudun naisille ja rohkaisee heitä osallistumaan yhteisönsä asioihin. Nykyisin järjestö tarjoaa työtä 196:n ryhmän 4 000 käsityöläiselle. Tuotteet valmistetaan paikallisista, uusiutuvista luonnonmateriaaleista kuten juutista, rottingista, ruohosta tai savesta.

Enkeli-koriste, pöllöpari, Jättidalim-ampelli ja ruokokori ovat Corr the Jute Worksin taidonnäytteitä

Maahantuojat: Tampereen kehitysmaakauppa

kuva tuottajasta: Corr the Jute Works, tuotekuvat: Kati Hjerp

Minoti on yksi lukuisista **MCC**:n käsityöläisnaisista Bangladeshin maaseudulla. MCC ryhtyi vuonna 1978 luomaan työpaikkoja Bangladeshin itsenäisyyssodassa leskiksi jääneille naisille. Käsityöprojektin perustaminen antoi leskille mahdollisuuden perheen elättämiseen, lasten kouluttamiseen ja säästöihin vanhuuden varalle. Nykyisin käsityöt tarjoavat mahdollisuuksia monille maaseudun köyhille naisille.

Eri puolilla Bangladeshia valmistettuja MCC:n käsitöitä: pehmeä kissa, askarreltu joulukortti, juuttipaperinen muistikirja, kierrätyspuusta valmistettu palapeli, ruohotabletti, lystikkäsi leikkasi säilytykseen ja kuljetukseen, kaunis kultapainettu joulutähti sekä joulukoristeet.

Maahantuojat:

Maailmankauppa Juuttiputiikki, Oulu

MCC:n kuvat: Kati Hjerp

Esther on asunut **Bethany Colonyssa** koko ikänsä ja työskentelee projektin palveluksessa. Bethany tarjoaa lepran sairastaneille ihmisille ja heidän lapsilleen kodin, työtä ja sosiaaliturvaa. Intian itärannikolla sijaitseva kyläyhteisö valmistaa vahvasta puuvillasta kudottuja ja ommeltuja laukkuja, kukkaroita, pöytäliinoja ja vauvankantoliinoja.

Ruudulliset kosmetiikkalaukut ja muodikas olkalaukku edustavat Bethany Colonylle tyypillisiä kuoseja.

Maahantuoja:

Maailmankauppa Juuttiputiikki

Bethanyn kuvat: Kati Hjern

RTU tekee työtä Etelä-Intian maaseudulla köyhien, maattomien, vammaisten, orpojen ja miestensä hylkäämien naisten parissa. Järjestö tarjoaa asuntoja, koulutusta, työtä ja terveydenhuoltoa alueella, jossa työtä on niukasti tarjolla mm. ankanar kuivuuden vuoksi.

RTU:n batiikkituotannossa syntyvät mm. ohuet huivit, patalaput ja uunikintaat sekä kasvivärjät froteepyyhkeet.

Maahantuoja:

Maailmankauppa Juuttiputiikki, Oulu

RTU:n kuvat: Kati Hjern

Riaz Khan on **Inner reflectionin** ideapankki. Inner Reflection on Pondicherryssa Intiassa toimiva käsityöyhteisö, joka valmistaa mm. suitsukappauksia ja kynttilöitä myyntiin teollisuusmaiden maailmankaupoille. Yhteisö ostaa raaka-aineensa muilta reilun kaupan tuottajilta ja viimeistelee ne esimerkiksi lahjapakauksiksi.

Aromaterapeuttiset suitsukkeet, suitsukelahjapakkaus (sisältää stressiä helpottavaa intialaista perinnetuoksia), suitsukkeita ja suitsukelydyn), lehtikoteloita ja origami-askartelusetit ovat Inner Reflectionin erikoisuuksia.

Maahantuoja:

Maailmankauppa Juuttiputiikki, Oulu

kuva Riazista: Heidi Heikkinen, tuotekuvat: Kati Hjern

Palam Rural Centre tekee kokonaisvaltaista työtä nahkatyöläisten kastiin kuuluvien ihmisten parissa Intian maaseudulla. Kasti kahlitsee ihmisiä matalaan yhteiskunnalliseen asemaan ja köyhyyteen. Palam tarjoaa hyvän toimeentulon, apua lasten kouluttamiseen ja monipuolista sosiaaliturvaa. Kuvassa Palamin varapresidentti Caroline Edmunds (vas.), saippuatuotannon johtaja Sathiyavani Muthu ja saippuan varastoinnista vastaava rouva Jesammal.

Palamin hellävaraiset ja vegaanisat reilun kaupan tuoksusaippuat tuoksuvat kiiville, eukalyptukselle, neemille, kookokselle ja kurkulle. Tukeva nahkasalkku ja kuvioitu vyö on valmistettu nahkatyöläisten perinteisiä taitoja hyödyntäen.

Maahantuoja:

Maailmankauppa Juuttiputiikki, Oulu

Palamin kuvat: Kati Hjern

**Muista Reilun kaupan tuotteet
myös jouluostoksia tehdessäsi**
Maailma muuttuu ostos kerrallaan

Inner Reflection

Etelä-Intiassa Pondicherryssä toimiva Inner Reflection on tee-se-itse Reilun kaupan tuottajayhteisö. Muutaman hengen nahka-alan yrityksenä käynnistynyt Inner Reflection vaihtoi paremmin tuottavaan kynttilöiden ja suitsukkeiden valmistukseen opettelemalla kaiken alusta asti itse. Nyt tulot ovat vakiintuneet ja yrityksen tuotannossa hyödynnetään myös muiden yhteisöjen reiluja tuotteita.

Tee-se-itse yritys

Inner Reflection valmistaa mm. suitsukkeita, kynttilöitä sekä erilaisia paperituotteita. Vaikka yritys on pieni eivätkä sen tuotteet ole päivittäisiä kulutustavaroita, on paikassa kova yrittämisen tuntu ja tuotteet vaikuttavat todella laadukkailta.

Yrityksen johtaja B. Riaz Khan perusti Inner Reflectionin 10 vuotta sitten ollessaan vielä taloushallinnon opiskelija. Aluksi yritys keskittyi nahkatuotteisiin. Ala ei kuitenkaan kannattanut ja tuotanto siirtyi vähitellen kynttilöiden valmistukseen. Aluksi Inner Reflection työllisti vain 4–5 naista johtajan lisäksi. He opettelivat

kynttilän- ja suitsukkeenteon alusta asti itse.

Nykyisin Inner Reflectionissa työskentelee yhteensä 32 naista. Lisäksi kolme miestä työskentelee painossa, paperituotteiden valvojana ja koordinaattorina. Pientuottajat

kamppailevat monesti liian pienten tilausmäärien tai osittaisen, vuodenaikojen mukaan vaihtelevan työttömyyden kanssa. Riazin mukaan Inner Reflectionissa on nyt ollut töitä vuoden ympäri ja tilaukset ovat kasvaneet.

Työntekijät tasavertaisia

Inner Reflectionin kaikki työntekijät saavat kolmen kuukauden koulutuksen, jossa he opettelevat kaikki työvaiheet. Työntekijät tuntuvat olevan tasavertaisia pomonsa kanssa ja pääsevän käyttämään omia taitojaan mo-

30€/kpl

*pyydämme sinua ostamaan läheisellesi
joulu lahjaksi vuohen (30€), sikalauman (55€)
tai puoli tusinaa kanoja (24€), jotka toimitamm
kehityks maiden perheille.
lellään pian sillä
syövät kaiken.*

**KIRKON
ULKOMAANAPU**

Vihreät De Gröna - reilu muutos!

Uusi verkkokauppa: www.vihreat.fi/kauppa

Logopolis

GRAPHIC DESIGN

Hämeenkatu 5 d 3 | 15110 Lahti | gsm 050 5700 907 | faksi (03) 781 0025 | www.logopolis.fi

julkaisut - viestintä - yrityskuva

niipuolisesti. Inner Reflection onkin enemmän työyhteisö kuin yritys. Sen päätöksenteko tapahtuu viikoittaisissa työntekijöiden kokouksissa, jotka he organisoivat itse ja joihin jokaisella on tasavertainen oikeus osallistua. Vastuu tuotannon suunnittelusta ja mahdollisten voittojen jakamisesta on myös työläisillä itsellään.

Työntekijöiden valinnassa kriteereinä käytetään työn tarvetta ja työnhakijan perheen olosuhteita. Hakijoiden tulisi olla 18 vuotta täyttäneitä. Organisaatio on antanut ilmaista koulutusta myös ulkopuolisille yhteiskunnan huono-osaisille ryhmille, kuten tsunamin uhreille ja vammaisille lapsille.

Yhteisön naiset ovat perustaneet oma-apuryhmän, jossa he säästävät kukin 100 rupiaa kuukaudessa. Inner Reflection antoi tähän pesämunaksi 10 000 rupiaa. Oma-apuryhmän rahoista naiset huolehtivat yhdessä ja siltä voi saada lainaa esim. äkillisiin menoihin. Yhteisössä on kokeiltu myös toimintatapa, jossa 10 % tuotteiden hinnoista rahastoidaan ja maksetaan kerran vuodessa oma-apuryhmälle.

Koko ketju reiluksi

Tärkeää Inner Reflectionin tuotteissa on niiden paketointi ja viimeistely. Kaikki pakkaukset tehdään suunnitelmasta kokoamiseen ja viimeistelyyn saakka itse käsin. Tuotteiden raaka-aineena sekä pakettien materiaalina käytetään paljon käsin tehtyä paperia tai kartonkia. Inner Reflection yhdistää omiin tuotteisiinsa muiden Intian Reilun kaupan tuottajien tuotteita. Esimerkiksi lahjapakkauksiin saattaa tulla pesukinras yhdeltä tuottajalta, tuoksusaippua toiselta, punottu kori kolmannelta ja kynttilät heiltä itseltään. Lopuksi Inner Reflection pakkaa ja viimeistelee tuotteet kauniiksi kokonaisuudeksi. Tämä helpottaa myös materiaalien hankinnassa ja maksuliikenteen hoidossa.

Maksut kulkevat helpommin ja joustavammin, kun kaikki tuottajat ovat kattojärjestö SIPAN alaisia. Näin myös koko tuotantoketjun reiluuden valvonta on yksinkertaista. ✕

Teksti: Heidi Heikkinen
Kuvat: Antti Markkanen

Inner Reflectionin suitsukkeita, lahjapakkauksia ja paperitavaraa maahantua Oulun Maailmankauppa Juuttiputiikki.

Inner Reflection

- nostaa palkkatasoa vuosittain sekä korvaa ilta- ja sunnuntaiyön 1,5-kertaisella palkalla
- maksaa työntekijöiden ja heidän lastensa terveydenhuoltomaksut
- antaa työntekijän läheisen kuollessa hautauskuluihin 1000–2000 rupiaa
- maksaa kahdesti vuodessa juhlabonuksen
- antoi työntekijöiden oma-apuryhmän pesämunaksi 10 000 rupiaa

Joulun rauhaa Angolaan

Vammaisen Feio-pojan jalat eivät kanna. Kerran hänen istuessaan postin edustalla kerjäämässä eräs pappi pysähtyi ja kysyi, eikö Feio tiedä, että on pyörätuoleja. Yhdessä he lähtivät etsimään sellaista. Se muutti Feion koko elämän: pyörätuolin avulla hän pääsi ensimmäistä kertaa kouluun! Luterilainen kirkko maksaa pojan koulumaksut ja -kirjat. Feion tarina loistaa valopilkkuina pimeyden keskellä.

Angolassa eletään neljättä rauhan vuotta 30 vuotta kestäneen sisällissodan jälkeen. Jälleenrakennus on valtava tehtävä. Hallitus on vedonnut maan kirkkokuntiin, että ne osallistuisivat rauhan rakentamiseen. Suomen Lähetysseura tukee Angolan evankelis-luterilaisen kirkon (IELA) työtä rauhan ja sovinnon puolesta. Kirkon koulutus-, terveydenhuolto- ja sosiaalityö täydentävät puuttuvia yhteiskunnan palveluja.

Tule rakentamaan rauhaa Angolaan!

Mikä on Suomen Lähetysseura? Suomen Lähetysseura on ev.lut. kirkon suurin lähetysjärjestö ja vanhin suomalainen kehitysyhteistyötä tekevä järjestö. Toimintamme tähtää köyhyyden perussyiden poistamiseen. Motivaatiomme nousee kristillisestä uskosta ja lähimmäisenrakkaudesta. Toimintamuotojamme ovat koulutus, terveydenhuolto, sosiaalityö, seurakuntatyö ja kehitysyhteistyö. Toimimme yli 20 maassa ja meillä on 240 lähetystyöntekijää. Lähetysseura on Ulkoasiainministeriön kumppanuusjärjestö.

LAHJOITA JA AUTA.

Soita lahjoituspuhelimeen 0600-95515. Puhelun hinta on 9,93 e + pvm.
Lähetä tekstiviesti JLL5 tai JLL10 (5 euroa tai 10 euroa) numeroon 16579.
Internetissä osoitteessa www.mission.fi/JLL06
Pankissa tilille Sampo 800014-161130. Merkitse viestiksi MKL06.

Paras tapa tukea työtämme on liittyä kuukausilahjoittajaksi. Lue lisää www.mission.fi

Kiitos lahjastasi. Toivotamme rauhallista joulua!

Keräyslupa OKU 1437A/2006, Etelä-Suomen lääninhallitus.

RAKKAUS · USKO · TOIVO
– ihmiseltä ihmiselle

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Lasten kuuluu leikkiä palloilla, ei tehdä niitä.

Reilun kaupan pallot kehitysmaa- ja maailmankaupoista.

Maahantuonti ja tukku:
Tampereen kehitysmaakauppa,
p. (03) 344 6770
sähköposti: posti@kehitysmaakauppa.org

Puhtaus on puoli ruokaa.

Maailmankaupoista kautta maan.

Palamin maalaisyhteisössä saippua tuo leivän pöytään koko perheelle. Tuoksuvat kasviöljysaippuat valmistetaan Etelä-Intiassa reilun kaupan periaatteita noudattaen. Työntekijöille tarjotaan koti, puhdas vesi, terveydenhuolto ja koulutusta lapsille.

Maailmankaupat — Reilua kauppaa

Africafe pikakahvi – reilun kahvin klassikko

Reilun kaupan Africafeta on myyty Suomessa jo yli 20 vuotta. Africafen valmistuksen ei yksityistämisenä käynyt kuin Turun Sinapin – se säilyi koti-Tansaniassa. Tosin itse pikakahvitehdas siirtyi perheyrittäjien haltuun – omistajina ovat nykyään 66 000 kahvin pienviljelijäperhettä Victoriajärven länsirannikolta. Kuppi kuumaa Tanicalla Bukobasta! Kehitysmaa- ja Maailmankaupoista sekä päivittäistavaraliikkeistä. Maahantuojat: Tampereen kehitysmaakauppa, p. (03) 344 6770, www.kehitysmaakauppa.org

Tilaa
Maailmankauppalehti

Reilun kaupan erikoislehti
jo vuodesta 1984.

Kehitysmaiden arki ja työ. Ihmiset tuotteiden takana. Tilaa lehti vuodeksi (4 nroa) maksamalla 10 € lehden tilille 800016-70928507. Kirjoita viestikenttään tilaajan nimi ja postitusosoite. Irtonumeroita Maailmankaupoista.

OPISKELE MATKAILU- TAI RAVINTOLA-ALAN AMMATTILAISEKSI!

HAE NYT TAMMIKUUSSA 2007 ALKAVIIN MATKAILU- JA RAVINTOLA-ALAN AIKUISKOULUTUKSIIN!

- Matkailupalvelujen tuottaja
- Ravintolakokki
- Tarjoilija

Lisätiedot ja hakulomakkeet:
TTS Lönnrot Opisto, Werlanderintie 170, 09220 Sammatti
p. (019) 357 2520, opintokoordinaattori@tts.fi

www.tts.fi/lonnrotopisto

KIRJAKAUPPOISTA KAUTTA MAAN JA NETISTÄ: WWW.LIKE.FI

**tuoreita tomaatteja
mädin menetelmin**

Toimittaja Eva Raulo tutkii tomaatin – lemmonomenan – vähemmän lempeitä tuotantotapoja Espanjassa. Hän törmää järjestäytyneeseen rikollisuuteen, ihmiskauppaan ja muuhun globaalin talouden rujoon kääntöpuoleen. Tämä dekkari vetää vastustamattomasti mukaansa. Uskottavuuden takaa Airaksisen vankka asiantuntemus.

Kansankeittiö

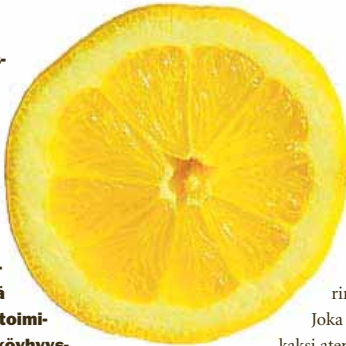
Pakistanissa

Ruokaa reilusti-paista on perinteisesti esitellyt erilaisia Reilun kaupan elintarvikkeita ja erilaisia tapoja valmistaa niitä. Tänä vuonna ruokatoimintus tutustuu köyhys-

rajalla ja sen alapuolella elävien ihmisten ravitsemukseen. Ruoka on universaali tarve: jokaisen täytyy syödä. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta syödä riittävästi ja ravitsevaa ruokaa. Tutustu maailman syrjäytettyjen ihmisten elämään heidän keittiönsä kautta.

Meillä Suomessa on vuodessa useita juhlapäiviä, joihin kuuluu juhla-ateria jos toinenkin. Islamilaisessa maailmassa juhlat ovat toisenlaisia, ja köyhille tilanne on vieläkin erilaisempi. Tällä kertaa tarkastelemmekin, miten pakistanilainen kaduntallaaja juhlii.

Tärkein muslimien juhla on kiistatta pyhä kuukausi Ramadan (arabiaksi رمضان), joka on islamilaisen kalenterin yhdeksäs kuukausi. Koska muslimit käyttävät kuukalenteria aurinkokalenterin sijasta, Ramadanin tarkka aika vaihtelee – tänä vuonna se oli Suomessa syyslokakuussa.

Vaikka Ramadan on paastokuukausi, ei silloin olla täysin syömättä. Paasto

kestää sen ajan, kun aurinko on ylhäällä. Joka päivään kuuluu kaksi ateriaa – *suhoor*

ja *iftar*. Suhoor on kevyt ateria, joka syödään ennen auringonnousua. Iftar puolestaan päättää päivittäisen paaston, ja se aloitetaan perinteisesti taateleilla. Pakistanissa yleinen suhoor-ruoka on Aloo Paratha, eli perunatäytteiset parathat. Paratha on ohut paistettu leipä. Sen yksinkertaisempi ja halvempi versio on roti. Parathassa onkin voimakas sosiaalinen aspekti: sen kalleus ja vaivalloisuus rotiin verrattuna osoittaa, että ruokaa on tehty juhlamielellä tai arvokkaita vieraita varten – suhoorin tapauksessa tosin hemmoteltava on syöjä itse.

Aloo Paratha (5–6 hengelle)

Talkina:

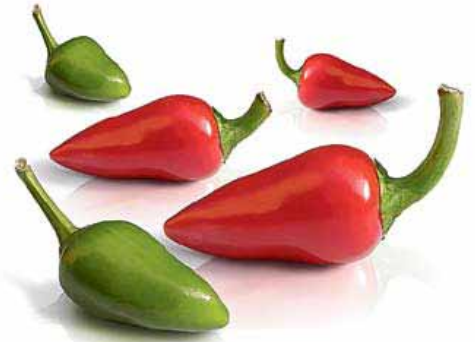
2,5 dl (karkeita) vehnä jauhoja
1 rkl öljyä tai gheetä (kirkastettua voita)
¼ tl suolaa
1,25 dl lämmintä vettä

Täyte:

½ kg perunasosetta
1 hienonnettu keskikokoinen sipuli
1 hienonnettu vihreä chili
2 rkl hienonnettua korianteria
1 rkl sitruunamehua
1 rkl garam masalaa (väkevä maustesekoitus, löytyy etnisistä kaupoista. Voidaan korvata currylla)
½ rkl chilijauhetta
½ tl timjamia
½ tl hienonnettua inkiväärijuurta
suolaa maun mukaan

Sekoita 2,25 dl jauhoja öljyn ja suolan kanssa. Lisää vettä, kunnes talkina on pehmeää. Vaivaa talkina hyvin. Peitä talkina-astia kankaalla ja anna seistä kymmenen minuuttia. Siinä välissä voit pilkkoa ja sekoittaa täytteen ainekset keskenään.

Kuumenna paistinpannua keskilämmöllä. Pyöritä talkinasta pannun kuumetessa 10–12 samankokoista palloa. Leivo ne loppujen jauhojen avulla ohuiksi

levyiksi. Laita täytettä yhden levyn päälle ja peitä se sitten toisella levyllä. Kiinnitä reunat toisiinsa veden avulla. Leivo nämä uudestaan ohuiksi levyiksi.

Paista jokainen paratha ensin kuivaksi molemmilta puolilta, sirottele sitten päälle hieman öljyä, käännä ja paista vaaleanruskeaksi. Ripottele lisää öljyä, käännä ja paista toinenkin puoli ruskeaksi.

Parathat voidaan täyttää lähes millä tahansa, mutta yleensä täyte on kasvispohjainen. Ne voidaan myös jättää täyttämättä ja paistaa rieskan kaltaiseksi leiviksi. Paratha tarjoillaan monesti jogurtin, kasviscurryn tai erilaisten tulisten pikkelien kanssa.

Pakistanissa suosituin iftar-ruoka puolestaan ovat pakorat. Ne ovat tavallisesti vihannespalloja, jotka kuorrutetaan kikhernejauhoista tehdyltä talkinalla ja uppopaistetaan. Pakorassa on monia etuja: se on nopea ja helppo valmistaa, halpa, hyvä vielä jäähtyneenäkin toisin kuin suurin osa paistetuista ruuista ja siihen voi käyttää mitä tahansa ruokaainetta, joka kaapista löytyy. Perinteisesti pakoroiden kanssa tarjoillaan teetä.

Pakorat (6–8 hengelle)

2,5 dl kikhernejauhoa

1,75 dl vettä

2 hienonnettua vihreää chiliä

1 rkl korianteria

1 tl suolaa

½ tl chilijauhetta

½ tl leivinjauhetta

öljyä paistamiseen

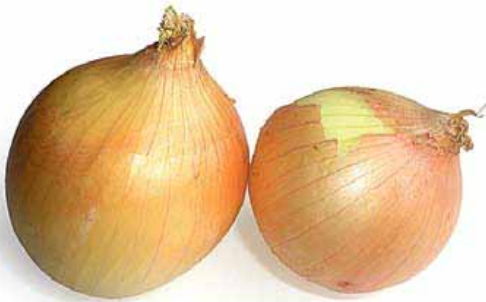
Täytteet:

hienonnettuja kasviksia ja sipulirenkaita

Sekoita jauho, suola ja chilijauhe kulhossa. Lisää vettä sen verran, että saat aikaan löysähkön taikinan. Anna seistä noin 20 minuuttia. Sekoita talkinaan chilit, korianteri ja leivinjauhe.

Kuumenna öljy pannussa. Kasta vihannespalloja taikinassa kunnes ne ovat kokonaan peittyneet ja uppopaistane rapeiksi ja kullanruskeiksi. Nostele valmiit pakorat reikäkauhalla paperin tai pyyhkeen päälle valumaan. Tarjoile kuumina.

Oleellista pakoroissa on se, että öljy on riittävän kuumaa, ennen kuin siinä yritetään paistaa mitään. Kuumuus voidaan testata upottamalla pieni nokare talkinaa siihen. Jos pala nousee pintaan, lämpötila on sopiva. Pakoroita ei myöskään saa paistaa yhtä aikaa liian montaa, koska silloin öljyn lämpötila laskee.

Parempi maailma on mahdollinen.

Punaisempi.

Vasemmistoliitolle tärkeitä asioita ovat tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, toisen kunnioittaminen ja heikoimpien auttaminen. Riittävä toimeentulo ja turvallinen elämä kuuluvat jokaiselle maailmassa.

VASEMMISTO
VÄNSTERFÖRBUNDET LIITTO

TIEDÄTKÖ

millaista sähköä pistorasioistasi tulee?

Ekosähkö Oy on ainut sähköyhtiö, jonka myymä sähkö tuotetaan **sataprosenttisesti uusiutuville energialähteillä**. Tuotantotavat täyttävät Suomen luonnonsuojeluliiton ”Norppa suosittelee ekoenergiaa” -ympäristömerkin kriteerit.

Tutustu ja vaihda vihreään osoitteessa www.ekosahko.fi tai soita maksuttomaan palvelunumeroon 0800 92 480.

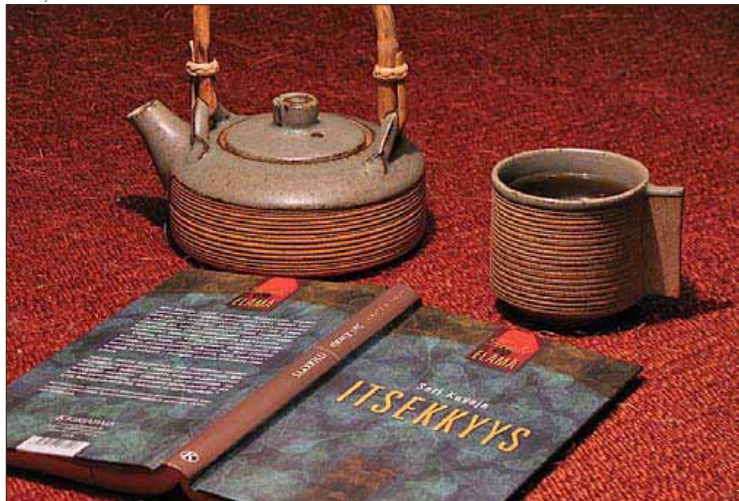

EKOSÄHKÖ
PL 5, 87101 Kajaani

Itsekkyyys

”Maailman parantaminen on itsensä parantamista, eräänlaista sovitustyötä. Se on kyllä herkkyydelle ja iso, äänekäs ei kyynisyydelle.”

kuva: Tuija Saloranta

Sari Kuvajan kirja *Itsekkyyys* on varsin eriskummallinen teos. Se on niin oma-elämäkerrallinen muistelu, kansalaistoiminnan kuvaus kuin filosofinen analyysikin. Kirjoittaja on pitkän linjan ammattiaktivisti, joka toiminut sekä järjestöissä kuin yrityselämänkin puolella. Kirja toimii ikään kuin henkilökohtaisena sovitustyönä.

Kansalaisaktivismilla on nykyään Suomessa paha kaiku. Siitä tulee monille mieleen lähinnä jäärapainen kaiken vastustaminen, mellakointi ja työllistämisen vaikeuttaminen mitä erilaisimmilla vaatimuksilla. Kuitenkin tämä on vain jäävuoren huippu: esimerkiksi Punainen Risti, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ja seurakunnatkin ovat luonteeltaan kansalaisjärjestöjä. Ne ovat kuitenkin jo niin oleellinen osa yhteiskuntaa, että tämä asia jää monesti huomaamatta. Kuvajan kirja on henkilökohtaisuudestaan huolimatta mainio kurkistusikkuna aktivistin sielunelämään: mikä saa ihmisen uhraamaan aikaansa sen puolesta, että pienen pienen osa maailmasta muuttuisi paremmaksi?

Kuvaja puhuu itsekkyydestä, mutta hänen suussaan se on positiivinen termi. Itsekkyyys on hänelle oikeutettu ja luonnollinen tapa nähdä maailmaa. Asiat eivät itsekkyyden lasien läpi nähtynä ole täysin mustavalkoisia, vaan monivärisiä. Itsekäs ihminen uskaltaa tuoda oman mielipiteensä esille ja pyrkii korjaamaan asioita, jotka hän näkee vääryytenä.

Itsekkyyys tulee myös erottaa välinpitämättömyydestä ja kyynisyydestä, jotka ovat synkkiä, rajoittavia ominaisuuksia. Kaikki me olemme jollain tavalla itsekkäitä, mutta Kuvajan mukaan se oikealla tavalla kanavoituna johtaa tekoihin, jotka hyödyttävät myös muita. Tämä ajatus on varsin looginen ja jopa itsestäänselvyys: itsekkäästi toimimalla pyrimme hyödyttämään itseämme. Koska olemme vuorovaikutuksessa muun maailman kanssa, heijastuu hyöty myös muihin. Itsekkyyys on tunnetila, joka saa ihmisen toimimaan tilanteen muuttamiseksi – ja juuri siitä myös vapaaehtoistyössä on kyse.

Pääosa kirjasta kertoo Kuvajan vaiheista Greenpeacen palveluksessa. Greenpeace on hyvä esimerkki kansalaisjärjestöstä: sitä vihataan ja

rakastetaan, sen työntekijöitä on uhkailtu, ja lähes kaikki tuntevat sen. Sen ja muiden kansalaisjärjestöjen toiminta on kuitenkin saanut aikaan monia asioita – esimerkiksi sen, että suomalainen metsäteollisuus miettii nykyään tarkemmin, mitä tekee ulkomailla. Se ei ole vähäinen saavutus.

Vaikka Kuvaja sanookin kirjassaan sen olevan jonkinlainen sovitustyö, ei hän häpeä tekojaan, päinvastoin. Teoksellaan hän pyrkii osoittamaan, miten vapaaehtoistyö sisältää itsekkäitä piirteitä – ja miten nuo piirteet saadaan ohjatuksi hyödylliseen käyttöön.

Kuvaja muistuttaa myös kirkon ja seurakuntien vastuusta. Koska suurin osa suomalaisista kuuluu evankelis-luterilaiseen kirkkoon, on sillä arvaamatonta valtaa. Papeilla ja piispoilla on loistava tilaisuus ottaa esille tärkeiltä tuntuvia asioita, ja monesti he ottavatkin. Tilanne on kuitenkin samanlainen kuin kansalaisaktivisteilläkin: heidän otetaan vakavasti vain silloin, kun se kuuntelijalle sopii. Esimerkkinä Kuvaja mainitsee sen, miten yritysjohtajat kiittelevät kirkkoa, kun se puuttuu lööppien paljastamiin epäkohtiin – mutta jos kritiikki kohdistuu yritysten toimintaan, nurisevat johtajat pappien sekaantumisesta asioihin, joista he eivät mitään ymmärrä. Pappien auktoriteetti ja sopivuus puhujaksi katoaa sen sileän tien.

Jos olet aktivisti, tämä kirja antaa paljon työkaluja itsesi parempaan ymmärtämiseen. On oikein ja tervettä tehdä oman halunsa mukaan. Jos taas olet sivusta seuraaja, *Itsekkyyys* kertoo, miksi ihmiset tekevät niin kuin tekevät. Sen kautta on myös helpompi huomata, että aktivismin ei tarvita mitään muuta kuin halu muuttaa näkemänsä vääryys. Me kaikki olemme itsekkäitä, ja siinä mielessä myös aktivisteja. Miten sinä maailmaasi muutat? ✨

Lue aikaisempia arvosteluja internetistä osoitteesta <http://www.maailmankaupat.fi/lehti>

Mika-Petri Lauronen
Kirjoittaja on tamperelainen kirjoittaja/kriitikko

Sari Kuvaja: Itsekkyyys. Kirjapaja Oy 2006. 152 sivua.

Tilaa uudistunut Vihreä Lanka!

Vihreä Lanka uudistui ja sai päätoimittajakseen Elina Grundströmin. Viikkolehti terävöittää yhteiskunnallista profiiliaan tuoreesti ja pintaa syvemmältä. Levikki on kasvanut nopeasti. Testaa itse ja tilaa!

► Tutustumistarjous 3 kk (12 nroa) vain 10 €!

Vuosikerta (46 numeroa) kestotilauksena 40 € / 1. vsk., opiskelijoille, työttömille ja eläkeläisille vuosikerta 33 €. Lisää vaihtoehtoja netissä. Vuosikerran tilaajalle Finnkinon leffalippu kaupan päälle!

► **Tilaa oheisella kortilla,** nettilomakkeella (www.vihrealanka.fi), sähköpostilla (toimisto@vihrealanka.fi) tai puhelimitse (09) 5860 4123.

► Kyllä kiitos! Tilaan Vihreän Langan.

- Kesto/40 euroa/1. vsk
- tutustumistarjous 10 euroa/3 kk /12 numeroa
- opiskelija/työtön/eläkeläinen vsk 33 euroa
- opiskelija/työtön puolivuosi 18 euroa
- maksuton näyttenumero

Tilaajan tiedot

NIMI

OSOITE

POSTITOIMIPAIKKA

PUHELIN/SÄHKÖPOSTI

ALLEKIRJOITUS

Vihreä Lanka
maksaa
postimaksun

Vihreä Lanka

Vihreä Lanka Oy
Tunnus 50003553
00003 Helsinki

► www.vihrealanka.fi

Kaikki eko samasta paikasta

• luomuruoka • ekopesuaineet • luonnonkosmetiikka ja -hygieniatuotteet
• uusiopaperitarvikkeet • kestovaipat ja kuukautissuojat • ekotekstiilit • ekodesign

EKOKAUPPA
EKOLO
Kauppakatu 13, Jyväskylä

NETTIKAUPPA
www.ekolo.net

Intian sosiaalifoorumi

— visioita paremmasta maailmasta

Ensimmäinen Intian sosiaalifoorumi järjestettiin 9.–13.11. Delhissä, Jawaharlal Nehru Stadiumilla. Tapahtuman teema oli Visions for future – näkemyksiä paremmasta maailmasta. "Haluamme maailman, joka on vapaa ahneudesta, syrjinnästä, kulutuskeskeisyydestä", sanoi Prabeer Purkaest ISF:n järjestelytoimikunnasta.

Intia on aikaisemmin emännöinyt ensimmäistä Aasian sosiaalifoorumia Hyderabadissa 2003, Maailman sosiaalifoorumia Mumbaissa 2004 sekä useita alueellisia sosiaalifoorumeita erityisesti Etelä-Intiassa. "Kansallinen sosiaalifoorumi on kuin matkan päätos", kuvasi Mukul Sharma järjestelytoimikunnasta.

Osana tapahtumaa oli jälleen nuorisofoorumi sekä nyt myös lasten sosiaalifoorumi.

Ohjelmistossa oli 350 tapahtumaa seminaareista työryhmiin ja kulttuuriesityksiin. Julkilausuttuna tavoitteena oli laajentaa poliittista ohjelmaa kulttuurin keinoin. Imperialistisen globalisaation nähtiin tuhoavan paikallisen kulttuurin, joten ISF pyrki tuomaan vastarintaa esiin myös Intian paikallisista kulttuureista käsin. Tämä vahvistaa myös foorumin pohjaa kansanliikkeiden kohtaamispaikkana, sillä seminaarien osalta osallistumista voi rajoittaa käytetty kieli tai diskurssi.

Intian sosiaalifoorumin paikaksi valittiin Delhi, jotta myös pohjoisintialaiset osallistuisivat ahkerammin. Tavoitteena on saada myös runsaasti alkuperäiskansojen edustajia paikalle, mm. Koillis-Intiasta, jonne muun maan yhteydet ovat heikot. Koillis-Intian (Assam, Nagpur, Sikkim jne) väestöstä merkittävä osa on alkuperäiskansoja.

Intiassa järjestetyt sosiaalifoorumit ovat yleisesti onnistuneet selvästi lisäämään syrjäytettyjen väestöryhmien osallistumista. Tämä kehitys näkyy myös Maailman sosiaalifoorumiprosessissa.

Toinen merkittävä asia Intian sosiaalifoorumissa oli pelkästään naisista koostunut aloituspaneeli. Naiset ja naisjärjestöt leimataan usein kapea-alaiseksi, "naisten asioita" ajavaksi eturyhmäksi. Naisjärjestöjen ajamat asiat liittyvät kuitenkin koko yhteisön hyvinvointiin – kuten veteen, terveydenhuoltoon, ruokaan, maankäyttöoikeuteen.

Foorumin ohjelmisto ei otsikotasolla vastannut kovinkaan syvällisesti yleistemäksi esitettyn tulevaisuuden visiointiin. Se onnistui kuitenkin tuomaan yhteen noin 60 000 intialaista, joista iso osa ei muuten olisi saanut mahdollisuutta tavata ja kuulla muita aktivisteja. Osa osallistujista oli ensimmäistä kertaa myös maansa pääkaupungissa. Sosiaalifoorumien tärkein anti onkin sen tarjoama avoin tila kokemusten ja ideoiden vaihdolle. ✱

Anastasia Laitila

Kirjoittaja osallistui Intian sosiaalifoorumiin ja sen järjestämiseen ajalla 31.10.–14.11. Tunnelmia foorumista voi lukea myös blogeista: www.kepa.fi ja www.ngoblog.fi (englanniksi)

Reilun kaupan kahvintuottajien lapset rientämässä kyläkoulun kevätjuhlaan.

Tee-se-itse:

Reilun kaupan kahvikirja

Valokuvaaja Raisa Kyllikki Karjalainen ja tutkija Sofia Laine päättivät kirjoittaa kirjan, jossa pureudutaan reilun kaupan ja valtavirtakahvin eroihin ja yhtäläisyyksiin. Kirjan tavoitteena oli selvittää maailman eniten kahvia juovalle kansalle, mistä heidän lempijuomansa tulee, minkälaiset ihmiset työskentelevät kupposiemme eteen kahvin alkuperämaassa. Aineistonkeruumatka Nicaraguassa tapahtui vuodenvaihteessa 2004–2005 ja nyt on Kahvin hinta -kirja julkaistu. Seuraavassa kirjan tekijät palaavat hankkeen alkutunnelmiin ja taustoittavat kirjan syntyvaiheita.

1. Vieraille alueella etukäteen ja valitse päähenkilöt muistaen oma turvallisuutesi

Edelliset matkamme vuosina 2002 ja 2003 olivat vieneet meidät ainoastaan Reilun kaupan pientuottajien kahviviljelmille. Valitsimme kirjan päähenkilöiksi Tierra Nueva -reilun kaupan osuuskunnan jäsenet, sisarukset Miriam ja Vilma Rodriguez Caballoeron, koska aikaisemmillä vierailuillamme olimme todenneet heidän olevan aktiivisia, työtä pelkäämättömiä naisia. Ja erityisesti naisia.

Nicaragua on kansallisissa turvallisuustilastoissa luokiteltu jo useampia vuosia Latinalaisen Amerikan turvallisimmaksi

maaksi. Silti kahden alle 30-vuotiaan naisen on syytä miettiä omaa turvallisuuttaan viettäessään vuorokausia korkealla vuorilla, jossa kännykät ei toimi ja sähköjä ei ole. Olimme myös saaneet edellisessä vuonna perusteellisen luennon paikallisen klinikan psykologilta kunnan vakavasta perheväkivaltatilanteesta.

2. Älä anna periksi

Alku oli kaikkein vaikein. Meillä ei ollut kokemusta nicaragualaisesta maaseutuperheestä elämisestä, eikä Miriamin perheellä ollut kokemusta suomalaisten naisten tavoista ja tottumuksista. Ensimmäisestä yöstä Miriamin kotona Sofia kirjoitti kenttäpäiväkirjaan:

"Meille oli järjestetty oma makuuhuone. Olohuoneen yhdestä kulmasta oli aaltopelleillä erotettu huone, jonka oviaukkoon oli ripustettu verho näköesteeksi. Tätä rakennelmaa ei viime vuonna ollut. Huoneeseen oli siirretty talon kaksi parasta ja leveintä sänkyä meitä varten, vaikka olimme ilmoittaneet, että ottaisimme riippumatot mukaan ja että voisimme hyvin nukkua niissä. Loppujenlopuksi päätimme myös nukkua samassa sängyssä Raisan kanssa, saman hytysverkon alla. Ennen nukahtamista harmittelin sitä, kuinka perhe itse nukkuu ahtaasti ja meidän

makuuhuoneessa on yksi ylimääräinen sänky." [San Buenaventura, Miriamin kotona 11.–12.11.2004]

Miriamin ja Vilman vaatimattomissa kodeissa tunsimme itsemme usein kömpelöiksi pienten ja sirojen perheenäitien rinnalla. Ajan kanssa tuli eteen joitakin tilanteita, joissa pystyimme olemaan avuksi tapaamillamme kahvityöläisille, samalla kun tapamme nauhoittaa, kirjoittaa, valokuvata ja selata sanakirjaa tuli tutuksi heille.

3. Päästä irti etukäteisoletuksista

Apurahahakemukseen olimme muotoilleet kirjan näkökulman seuraavasti: "Populaarin tietokirjan tarkoituksena on kertoa, mistä kahvi suomalaisiin ruokakauppoihin tulee, minkälaiset perheet kahvista elävät ja miten he elävät."

Varsin pian Nicaraguassa selvisi, etteivät suinkaan kaikki reilun kaupan ja luomukahvintuottajat elä kahvista vaan itse asiassa suurelle osalle jokin aivan toinen tulonlähde oli perheen toimeentulon kannalta tärkeämpi. Lisäksi suomalaisissa ruokakaupoissa myytävien tavallisten kahvien alkuperää ei ole helppo selvittää, koska kahvipaahattimot pitävät sitä liikesalaisuutena tai eivät itsekään tiedä mitkä tilalta heidän kahvinsa tulee.

Maailmankauppalehti

toivottaa lukijoilleen reilua ja riemullista joulua.

Olimme aiemmilla matkoillamme kuulleet Miriamin olevan seitsemän lapsen yksinhuoltaja. Kenttätyöjakson yksi kriittisimmistä tilanteista oli Miriamin miehen Manuelin ilmestyminen. Miriamin arki muuttui kirjaimellisesti salamanvälähdyksessä aivan toiseksi. Manuel ansaitsikin suurimman osan perheen tuloista. Kävimme pitkiä keskusteluja keskenämme siitä, oliko Miriamin perhe sittenkään hyvä valinta kirjaan. Vakuutuimme lopulta valinnastamme, vaikka alkuperäiset perustelumme eivät sitä tukenneetkaan.

4. Mieti mitä sinä voisit antaa heille, joiden elämästä olet kiinnostunut

Meitä huolestutti alusta asti se, että me hyvinvointivaltion kasvatit menemme asumaan Latinalaisen Amerikan toiseksi köyhimmän maan varattomiin maaseutuperheisiin. Mielestämme lehtikuvasafarit kehitysmaihin voidaan nähdä länsimaiden toteuttaman kolonialismin jatkeena: toimittaja ja kuvaaja lähtevät viikonparin reportaasimatkalle kuvaamaan ja haastattelemaan mahdollisimman paljon ihmisiä. Ne, joista tarinat kertovat, tuskin ikinä näkevät tai kuulevat mitä heistä sanotaan. Pahimmillaan journalismi tekee heistä entistä köyhempiä.

Työskennellessämme Nicaraguassa Raisa lahjoitti pienet pokkarikamerat niille perheille, joiden kanssa eniten vietimme aikaa. Lisäksi korvasimme kaikkialla mahdollisimman oikeudenmukaisesti työskentelymme aiheuttaneet rasitteet ja rahalliset kulut.

Vastavuoroisuuden lisäämiseksi olimme myös ottaneet mukaan valokuvia elämästämme Suomessa sekä lisänneet niihin espanjankieliset pienet selittävät tekstit. Kuvat innostivat lukuisiin kysymyksiin. Saimme muun muassa kertoa suomalaisten juhlista, politiikasta, ruoista – erityisesti maanviljelyksestä. Ja kun he kysivät jotakin meiltä, kysyimme samasta asiasta usein myös heiltä, ja näin syntyivät monet kirjaan päätyneet autenttiset sitaattit.

Nyt kirja on kirjoitettu ja odotamme jännityksellä lukijoiden arvioita. Vastavuoroisuus kirjan henkilöiden kanssa silti jatkuu: Olemme lähdössä jälleen Nicaraguaan. Mukaan pakkaamme kasan kirjoja, jotka lahjoitamme niille, joista teos kertoo. ✨

Teksti: Sofia Laine
Kuvat: Raisa Kyllikki Karjalainen

Laine, Sofia ja Karjalainen, Raisa Kyllikki (2006) Kahvin hinta. Kertomuksia nicaragualaisista kahvintuottajista. Helsinki: Tammi.

Sisarukset Miriam ja Vilma Rodríguez Caballero ovat reilun kaupan luomukahviusuuskunnan aktiivijäseniä.

Reilun kaupan kahvintuottaja Manuel Cantillanon tytär Linda käy koulua San Buenaventuran kylässä.

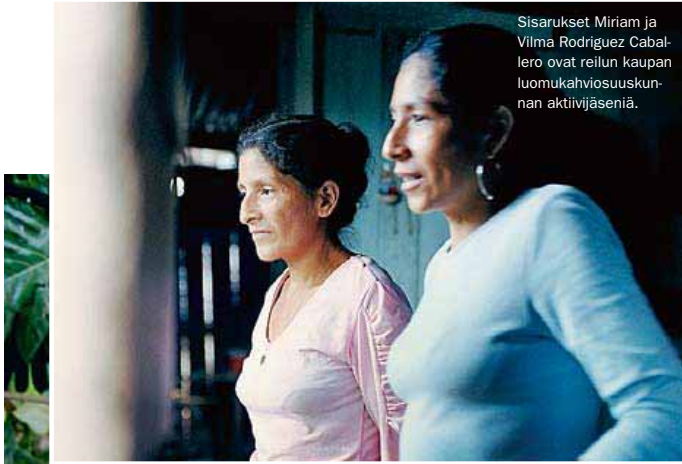
Kohti lapsityöväpää kahvia

Lapsityövoiman käyttö on yleistä kahvialalla, erityisesti kahvisadon korjuuseen liittyvissä tehtävissä. Lapsityövoimaksi määritellään usein alle 15-vuotiaiden tekemä työ, joka estää lasten koulunkäynnin. Oman perheen kahviviljelmillä saa vanhempien auttaa, eikä se ole rike reilun kaupan järjestelmässäkään.

Valtavirtakahvin suurtuotantotiloilla asuu satokaudella kokonaisia perheitä, jotka keräävät kahvia kuutena päivänä viikossa aamusta iltaan. Myös lapset. Työskentely ei välttämättä vaaranna lasten koulunkäyntiä, mutta on usein heille liian raskasta.

Kansainvälisen työjärjestön ILO:n juuri julkaiseman tutkimuksen mukaan maailmassa oli vuonna 2004 noin 74 miljoonaa 5–14-vuotiaasta vaarallista työtä tekevää lasta. Lapsityövoiman määrä on kuitenkin vähentynyt viimeisen neljän vuoden aikana. Latinalaisessa Amerikassa ja Karibialla lapsityövoiman käyttö on vähentynyt kolmanneksella – nopeimmin koko maailmassa.

The End of Child Labour: Within Reach. Global Report under the Follow-up to the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work. ILO publications, 2006
http://www.un.org/aroundworld/unics/english/ilo_childlabor_2006.pdf

Vilman 14-vuotias tytär Raquel Rodríguez Caballero pesee reilun kaupan luomukahvia kotitalallaan.

Helsingin Luontokauppa

Helsingin Luontokauppa
Simonkenttä,
Simonkatu 9
puh. (09) 478 00690

Avoimet:
ark. 10.00 – 19.00
la 10.00 – 15.00

Joulun parhaat lahjat Luontokaupasta!

luontokauppa.com

Riittääkö liki 10 prosentin vuosivauhtia kasvavassa Intiassa sekä fyysistä että psyykkistä elintilaa kaikille maan rajojen sisällä asuville 1.1 miljardille ihmiselle? Vastaan lyhyesti: tiukkaa tekee, jos ei satu kukoistamaan.

Piukimmat paikat ovat niillä, jotka ovat pisimpään asuttaneet Intiaa eli yli 90 miljoonalla maan alkuperäisväestöön kuuluvalla adivasilla. Koska näistä takapajuisista kummajaisista on haluttu päästä eroon, uusien valtakulttuurien edustajat ovat vuosisatojen saatossa karkottaneet heidät kaikkein arvottomimpina ja hedelmättömimpinä pidetyille takamaille.

Jo Iso-Britannian komentokaudella vallanpitäjät alkoivat tajuta, millaisen virheen he olivat tehneet: adivasit asuivat mineraalirikkauksien päällä. Tänäpäivä uusi super-Intia on päivä päivältä kiinnostuneempi adivasien maista – toki ilman adivaseja.

Eräiden arvioiden mukaan jopa 30 miljoonaa adivasia on karkotettu kotoaan Intian itsenäisyyden aikana. Kansakunnan rakentamisen nimissä heidän maansa on pakkolunastettu pilkkahintaan. Jos ja kun he ovat ryhtyneet kamppailemaan kotikontujensa puolesta, heidän toimintansa on leimattu epäsanomalliseksi toiminnaksi. Muun muassa mineraalirikkaan Orissan osavaltio pääministeri **Nabin Pattanaik** on jyrissyt, ettei hän sallisi kenenkään jarruttavan teollistumisen kiihdyttämistä kotivaltiossaan. Viesti on suunnattu adivasille.

”Jos teidän on kärsittävä, teidän pitää kärsiä maanne edun nimissä”. Näin rauhoitteli Intian pääministeri **Jawaharlal Nehru** vuonna 1948 kyläläisiä, jotka oli määrätty siirrettäväksi kotoaan Hirakudin padon rakentamisen takia. Patohankkeiden tieltä Intiassa on näet häädetty myös kymmeniä miljoonia ihmisiä

Vain kauniit ja rikkaat kukoistavat

Ketkä sitten kelpaavat uuden voimansa tunnossa olevan super-Intian kansalaisiksi? ”Aina on tilaa vielä yhdelle, joka jaksaa kukoistaa”. Toisin kuin luulitte, tämä ei ole suora lainaus filosofi **Esa Saariselta** vaan viittaus oikeistohindulaisen BJP-puolueen vuoden 2004 vaalien kynnyksellä masinoimaan ”India Shining” -kampanjaan.

Eräs kommentaattori irvaili nimittäin BJP:n räätälöimää uutta varallisuuteen perustuvaa kastijakoa

Sarjassamme epävirallisia Intia-ilmiöitä

Pärjäävätkö Metson murskauskoneet Intian maolaisille?

kuva: Johanna Helminen

julistamalla, etteivät kukoistuskyytöt ihmisiä enää voi olla intialaisia. Niin adivaseja kuin muitakin ”kansallisen häätöuhan” alla olevia ihmisiä yhdistää se, että he ovat kaikki köyhiä ja että he sijoittuvat sosiaalisesti kuolettavan jyrkästi porrastetun intialaisen yhteiskunnan pohjalle.

BJP:n valtakaudella eräs taloustieteilijä julisti köyhyyden häviävän hänen kotimaastaan niin sukkelaan, että Intiaan pitäisi rakentaa köyhyysmuseumo. Vaikka kukoistavien intialaisten määrä on kasvanut jo vuosia häm-

mentävää vauhtia, köyhien museoarvo on valitettavan matala. Intialla on yhä hallussaan köyhyysrajojen alla viruvien ihmisten määrän maailmanennätys. Köyhyys on kadonnut vain niiden super-Intian mainosmiesten puheista, joille mielikuvien myynti on tärkeämpää kuin ihmisten todelliset elinolot.

Delhi City Limits -kaupunkilehdessä oli hiljan juttu Gurgaonista, pääkaupungin kylkeen nouseesta mallicitystä, jonne Delhin kaaokseen ja saasteisiin kyllästynyt kukoistava

luokka on paennut joukolla. Gurgaonilla on myös kansainvälinen leimansa, sillä sinne on noussut yksi Intian uusista erityistalousalueista, jonne ulkomaisia yrityksiä houkutel- laan muun muassa joustavammalla työaika- ja verotuslainsäädännöllä.

Yhden Gurgaoniin rakastuneen julkimon kommentti on jäänyt kutittamaan mieltäni. Hän totesi kaupungin jättimäisten kauppakeskusten olevan ”demokraattisia tiloja, jonka yhdestä triljoonista ravintoloista tapaat ystävällisen maitomiehesi perheineen istumassa jonkun toimintansa Intiaan ulkoistaneen kansainvälisen yrityksen toimitusjohtajaa vastapäätä” (kursivointi MZ).

Mitähän maitomiehen perhe tilaa illalliseksi? Chili Con Karmaa? Entä jälkiruuksi? Kahdella dollarilla eli 90 rupialla hän saisi jo ehkä kaksi litraa mineraalivettä, mutta tuskin hymyä tarjoilijalta, sillä huomarahtiin hänen rupiansa eivät riittäisi?

Noin 900 miljoonan intialaisen lasketaan joutuvan pärjäämään alle kahdella dollarilla päivässä. No, kenties maitomies on niin kiva tyyppi, että Mr. Multinational antaa visansa vinkua hänenkin perheensä puolesta.

Ehkä hän on Metso Mineralsista, jonka pääkonttori on Gurgaonissa. Tai kenties pomo onkin Hondalta, jonka moottoripyörätehdas antoi käytännön esimerkin erityistalous- alueiden valttikortista ”joustavuudesta” vuonna 2005.

Monien muiden jättien tavoin Hondakaan ei ollut uskaltanut palkata paikallisia työntekijöitä kuin nimeksi, koska heidän pelättiin järjestäytyvän. Yhtiön kauhistukseksi muualta tulleet työläiset perustivat oman ay-osastonsa. Tehtaan johto vastasi sulkemalla tehtaan ja julistamalla järjestäytymisen laittomaksi. Kun Hondan työläiset järjestivät protestimarssin, poliisi tuli väliin: useita satoja työläisiä loukkaantui ja 130 pidätettiin.

Intia-ilmiön maine oli vaarassa: Maan viranomaiset, suuri osa mediaa ja teollisuuden kattojärjestöt kauhistelivat kilvan sitä, miten paljon Gurgaonin tapahtumat olivat tarvelleet Intian mainetta turvallisenä investointikohteena. Japanin Intian suurlähettiläs julisti juuri näin käyneen. Sanomattakin lienee selvää, ettei meidän maitomiehemme osallistunut mielenosoitukseen.

Rahasta, poistu ja unhoita

Virallista Intia-ilmiötä ei tarvitse raaputtaa kuin kevyesti huomataksseen mikä määrä epävirallisia ilmiöitä pinnan alta tunkee esiin. Se selviää vaikka tutkailmalla **Arundhati Roy**n ja **Ashis Nandyn** kaltaisten raskaan-sarjan kriitikoiden kuvauksia heidän kahtiajakautuneen kotimaansa tilasta. Nandy ennusti jo vuonna 2000, että globalisaatio tulee tuomitsemaan 10 prosenttia Intian väestöstä kuolemaan.

Mikä yllättävintä, epävirallisiin Intia-ilmiöihin voi törmätä Sitran Intian ohjelman puitteissa julkaistun **Elina Grundströmin** teoksen *Given ja Raudan Intia* (2006) sivuilla.

Yllättävää tämä on siksi, että siinä missä muut kolme Intia-ohjelman hiljan poikimaa teosta silittelevät liki poikkeuksetta myönteisesti Intia-ilmiötä, Grundström näyttää vilkkua sellaisten epävirallisten Intia-ilmiöiden suuntaan, joista virallisen Intia-ilmiön kauppaajat vaikenevat visusti.

kuva: Johanna Helminen

PAM-liikealan Hämeenlinnan
seudun ammattiasasto ry. 056
pam-liikeala.html@virpi.net

**USKOMME
TASA-ARVOON
- työelämässäkin**

kuva: Kati Hjerpe

Hän kysyy muun muassa, murskataanko adivasien elinkeino-mahdollisuudet ja tulevaisuus suomalaisilla kivenmurskauskoneilla, joita myydään ”rahasta, poistu ja unhoita” -periaatteella. Hän kysyy myös, pitäisikö suomalaisten konepajojen toimia kuten aseellisuus (väittää tekevänsä?) ja selvittää asiakkaidensa toiminnan eettisyyttä ennen kuin ne myyvät koneitaan (s. 106–108).

Ettämittä Grundströmillä olisi ollut perusteltuja aineksia vielä rohkeampiinkin johtopäätöksiin ja linkityksiin, mutta jo nyt hän ansaitsee ison hatunnoston rohkeudestaan. Epävirallista Intia-ilmioistä vaikeaminen vaatii nimittäin jokaiselta vähänkin syvemmin Intiaan perehtyvältä rankkaa itsesensuuria.

Grundström kertoo Intian kaivosteollisuuden huippubuumista. Globalisaation ja virallisen Intian ilmiön nuoteilla sen pitäisi riemastuttaa niin Tampereen Hatanpäällä murskauskoneita valmistavia Metson työntekijöitä kuin Orissan ja Jharkhandin kaivosvyöhykkeellä vuosisatoja kotiaan pitäneitä adivaseja.

Metso teki vuonna 2005 kaikkien aikojen parhaan tuloksensa. Locotrack murskauskoneistoja toimitettiin Intiaan sellaista vauhtia, että Tampereen tehtaillekin palkattiin 60 uutta työntekijää.

Lahjakkaastakin köyhästä voi tulla maolainen

Entä toisessa päässä? Hakuteoksissa Jharkhandin todetaan olevan rikas valtio, jonka viennistä mineraalit muodostavat 80 prosenttia. Silti se kilpailee Intian köyhimmän osavaltion tittelistä. Hakuteokset kertovatkin jharkhandilaisten olevan varattommuudessaan huolimatta lahjakkaita. Siis ei hätää, sillä eikä globalisaation sanota suosivan nimenomaan lahjakkaita.

Jharkhandissa ”lahjakkaat” näyttävät olevan suurelta osin muualta kotoisin. Kaivokset ja terästehtaat

houkuttelivat osavaltion alueelle vuosina 1970–2000 neljä miljoonaa adivasia, minkä seurauksena adivasien osuus on laskenut ”heimo-osavaltiossa” jo alle 30 prosenttiin.

Jharkhandin adivasi-aktivistit korostavat, että heimojen olisi suojeltava mineraalivarantojaan ulkopuolisilta valloittajilta, jotta niitä voitaisiin käyttää tulevaisuudessa heidän oman elämänmallinsa suojelemaan.

Miten adivasit yrittävät suojella maitaan? Pääministeri **Manmohan Singin** mukaan maolaisuus on suurin yksittäinen Intiaa uhkaava kapinaliike. Intian eliitin tarjoamissa uhkakuissa jo 40 prosenttia maa-alueesta on punaisen vallan alla.

Kuinka ollakaan, maolaisongelma on pahin osavaltioissa, joissa asuu paljon adivaseja. Kaivosvyöhykkeillä ylivoimaisen enemmistön maolaisista

kerrotaan olevan adivaseja.

Miksi adivaseista tulee maolaisia? Tai kenet ylipäätään määritellään maolaiseksi? Monien tutkijoiden mukaan adivaseilla ei ole enää mitään menettävää. Jos he ryhtyvät vastustamaan väkivalloin karkottamistaan kaivoksille pyhitetyiltä alueilta, ”adivasi = maolainen = terroristi” -päätelyä on entistä helpompaa puolustaa.

Yhdistetään virallinen ja epävirallinen Intia-ilmio. Intialaista syntyperä oleva **Laksmi Mittal** on maailman kolmanneksi rikkain mies. Hän johtaa maailman suurinta teräsyhtiötä Mittal-Arcelor. Viimeisen vuoden ajan Mittal on lupaillut perustaa jättimäisen terästehtaan omine kaivoksineen vuoroin Orissaan, vuoroin Jharkhandiin. Kauan odotettu ”operaatio kotimaan pelastaminen” oli alkanut.

Samana päivänä kun hän solmi

Jharkhandin tehtaan esisopimuksen, maolaisten uutisoitiin tappaneen miljardööreille luvattua tehdasalueen lähellä 12 sotilasta. Intian valtalehdet olivat kauhuissaan: Mittalia ei saisi menettää. Hallituksen on pantava maolaiset kuriin. Harva lehti viitsi muistuttaa, että osavaltiohallituksen Mittalille osoittamalla 4500 hehtaarin alueella elei suuri joukko adivaseja.

Monenko adivasin sana painaa yhtä paljon kuin Mittalin, jota on paapottu kuin valtionpäämiestä kaivosvaltioissa?

Kyse on siitä, että super-Intia kohtelee adivasien maita ikään kuin ne olisivat vapaita, ei-kenenkään maita. Niin kauan kuin näin tapahtuu, tuskin edes maailman ekotehokaimmiksi Metson omissa *Kestävän kehityksen raporteissa* nimetyt murskauskoneet pystyvät estämään yhä

adivasien leimautumista maolaisiksi; tuskin edes midas-Mittalin käsissä. ✕

Mikko Zenger
Zenger@kaappeli.fi, p. 040-569 7860

Kirjoittaja on Intiaan perehtynyt toimittaja ja tutkija, joka on risteillyt Intiassa 1970-luvun puolivälistä lähtien. Zenger esittelee etelä-aasialaista todellisuutta paitsi julkaisujensa kautta, myös järjestämällä kiertomatkoja Intiaan.

Matkojen meiningsistä voitte lukea enemmän artikkeleissa ”Pitääkö bramini-pappi myslipatukasta” Maailmankauppalehti 4/05 ja ”Vaihtoehdotoloma Intiassa” Maailmankauppalehti 2/06. Molempia numeroita voi veloituksetta tilata Maailmankauppalehden toimituksesta. Luettaessa myös www.maailmankaupat.fi/Maailmankauppalehti.

Tulevana talvena Zenger järjestää kaksi matkaa, tammikuussa opinto-matkamaisesti virittyä Etelä-Intiaan Keralaan ja Tamil Naduun ja helmikuussa turistihenkimemmän pohjoiseen Rajasthanin osavaltioon.

Kunnon palvelut reiluin ehdoin

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL

PL 101, 00531 HELSINKI	Pb 101, 00531 HELSINGFORS
Käyntiosoite:	Besöksadress:
Sörnåsten rantatie 23,	Sörnäs strandväg 23,
00500 HELSINKI	00500 HELSINGFORS
vaihde: 010 77031	växel: 010 770 31
Telefax 010 7703 330	Telefax 010 7703 330
etunimi.sukunimi@jhl.fi	förnamn.efternamn@jhl.fi

www.jhl.fi

Kodittomien kaduilla

Hollywood-elokuissa kodittomat näytetään usein lämmittelemässä tynnyriin rakennetun nuotion äärellä. Intiassa nuotiot ovat vaatimattomia, muovista ja muista roskista kasattuja, jotka palavat nopeasti. Suomalaiseen ilmastoon totunutkin alkaa palella yöllä. Ihmettelen, kuinka puolipukeiset vauvat selviävät öistä, kun joka talvi paleltuu kymmeniä aikuisia ihmisiä pääkaupungin kaduille.

Viime vuonna näihin aikoihin kaupungissa koettiin kylmin talvipäivä 40 vuoteen. Samaan aikaan kiersin itse katulasten kanssa työskentelevien Aman Biradari -järjestön vapaaehtoisten kanssa kodittomien katuja. Sosiaalipornon rajaa on joskus vaikea vetää, mutta lohduttaudun sillä, että olin paikalla sosiaalialan opiskelijana.

Hanuman Mandir

Apinajumala Hanumanin tempelaukio New Delhissä on vilkas kauppapaikka. Hindut jonottavat temppeliin, tee- ja ruokakauppiat uurastavat ja hassiskauppiat luovat vaihikkaisia katseita minuun. Aukion reunalla on vähintään viisi hennatatuointitiskiä, joiden takaa naiset huutelevat tarjouksiaan. Kymmenen korvilla olevia lapsia pyörii parkkipaikalla pysäköintioppaina muutaman rupian maksusta. Nuorta yrittäjyyttä on monenlaista. Pienemmät lapset kerjäävät ruokaa tai rahaa.

Yritän jutella lasten kanssa, mutta puhun niin vähän hindiä, etteivät he ymmärrä minua. Saan sen sijaan piinallista seuraa juoposta, joka lopulta poistuu kun puhun hänelle vain suomea. Odotan katulasten kanssa toimivan järjestön työntekijää, joka

Intian kadut hiljenevät öisin. Vastaantulijat ovat pääasiassa lehmiä, koiria, poliiseja ja nuoria miehiä tai katupoikia. Ja kodittomien kanssa työskentelevien järjestöjen työntekijöitä. Ilmassa tuoksuu pakokaasu, sumu ja palava muovi. Hiljentyneessä illassa on vaikea käsittää, että kaupungin väestöstä vähintään prosentti, siis 140 000 ihmistä, on vailla kattoa päänsä päällä. Ja tämä on vain virallinen arvio.

kuvat: Anastasia Lahti

on melkein tunnin myöhässä.

Kun Asghar vihdoin saapuu, hän esittelee minut isommille pojille. Yksi heistä puhuu hiukan englantia. Koska olen Asgharin kanssa, kuulun jengiin ja pojat suhtautuvat minuun aina hyvin kunnioittavasti. Asgharin mukaan Hanuman Mandirilla oleilee kesäaikaan 2–300 katulasta, talvella vain 100. Muut menevät kylmällä ensisuijiin ja paikkoihin, joissa jaetaan talvisin ruokaa ja peittoja.

Temppelin takana on puisto, joka toimii kesäisin asuntolana, mutta poliisi hätyyttää siellä nukkuvia.

Poliiseja pyöriikin kummasti aina siellä, missä on kodittomia, muttei

niillä kulmilla joilla tapahtuu vakava raiskauksia. Pysähtyessämme juttelemaan ihmisten kanssa sikhien temppelin Gurudwaran kulmilla, kävi luonamme vartin sisällä kolme poliisia kyselemässä, mitä tapahtuu.

Gurudwaralla jaetaan iltaisin ilmaista ruokaa, ja katulapset kutsuvat sitä sikhiravintolaksi.

Old Delhi Railway Station

Menin toisen työntekijän, Varonin kanssa tapaamaan rautatieaseman takana asuvia lapsia. Varonin mukaan 95 % on narkomaaneja, suurin osa imppaa pesuainetta. Muistelen omassa lapsuudessani Tolun imppaamisen olleen yleistä. Ironisinta on, että tämän valkaisuaineen nimi on solution, ratkaisu.

Lapset viettävät aikaa kantajien kanssa aseman takana. Pienimmät pojat olivat adoptoineet koiranpentun, jonka nimi oli raflaavasti Tiikeri. He ovat pääasiassa katulapsia (ehkä

Kuva: Amnesty

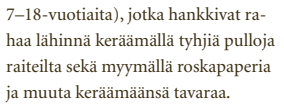
planet
fairtrade.net

Suomen ensimmäinen reilu verkkokauppa avasi myymälän.

Myymälässä myynnissä verkkokaupan valikoiman lisäksi mm. kotimaista käsityötä ja Jarno Tiaisen Amnestyille suunnittelema Lost Letters -mallisto. Se on ensimmäinen Suomessa suunniteltu vaatemallisto, joka on valmistettu Reilun kaupan puuvillasta.

Kolmas linja 12, 00530 Helsinki
Aukioloajat: ma-pe 11-18 la 11-16
Joulukuussa myös su 11-16

Osallistu kilpailuun verkkosivuilta!
Voit voittaa intialaisen seinäbatikkin.

kuva: Anastasia Laitila

Vaikka pojat ovat kovia, he ovat myös haavoittuvaisia. Päivittäinen syrjintä, halveksunta ja jopa väkivalta ei ole omiaan parantamaan kenenkään elämän edellytyksiä. Silti näillä

Reportaasi perustuu kirjoittajan kokemuksiin sosiaalialan harjoitteluvaihdosta vuodenvaihteessa 2005–6. Tämän jälkeen ainakin yksi aseman pienistä pojista on palannut kotiinsa.

Arkien kohtaaminen -palstalla esitellään arkien ja kulttuurien kohtaamista käsitöiden kautta. Kaikilla tuotteilla on tekijänsä, ja käsitöiden mukana välittyy tuotteen ostajalle jotain heistä itsestään. Ostajan yhteys tuottajaan tulee siitä maksetun hinnan kautta – ostopäätöksilämme on vaikutusta työn tekijän arkeen. Tässä numerossa kerrotaan intialaisesta ompelijasta Samuelista sekä lohjalaisesta perheenäidistä Ninasta, jonka olalla kulkee Samuelin ompelema kassi.

Samuel

Samuel työskentelee Bethany Colonyn käsityöosastolla ompelijana. Bethany Colony on Intian itärannikolla Bapatlan kylässä sijaitseva leprasairaiden yhteisö. Se tarjoaa intialaisen yhteiskunnan hyljeksimälle ryhmälle kodin, työtä, sosiaaliturvaa ja mahdollisuuden kouluttaa lapsensa.

Samuel ompelee käsityöosaston kutojien valmistamasta puuvillanauhasta laukkuja, lompakoita ja muita tuotteita. Hän työskentelee kuukausipalkalla ja pyrkii saamaan valmiiksi päivittäin tavoitteeksi asetetun määrän tuotteita. Yleensä hän pääsee tavoitteeseensa, joka on esimerkiksi kuusi isoa tai 12 pientä laukkuu päivässä. Työtä on kuutena päivänä viikossa kahdeksan tuntia päivässä.

Samuelin terveys on ollut viime aikoina kunnossa ja hän on voinut tehdä työtä. Työtä tehden aika kuluu hänen mielestään mukavammin kuin kotona sairastaessa. Kuumat kesäkuukaudet ovat Samuelille raskaita ja hän joutuu ajoittain ottamaan sairauslomaa. Sairaspäiviltä maksetaan palkkaa ja lepran vuoksi yhteisössä asuvat saavat ilmaisen sairaanhoidon.

Samuelin perheeseen kuuluu Bethanyn kudontaosastolla työskentelevä vaimo, vanhempi sisar ja tytär, joka on voinut Bethanyn avustamana käydä koulua 10. luokkaan saakka. Taloudellisesti perheellä on välillä tiukkaa sisaren kalliiden astmalääkkeiden ja lääkärikulujen vuoksi. Sisar ansaitsee pientä palkkaa askareista, joita hän tekee Bethany Colonyn vanhusohjelmassa. Ohjelma tarjoaa vanhuksille kaksi tuntia työtä päivässä kylän puutarhahoidossa ja vartiointitehtävissä.

Bethany Colony on mukana eläkejärjestelmässä, joka takaa Samuelille ja hänen vaimolleen vanhuuden turvaa. Perheensä toimeentulon turvataksaan Samuel säästää lisäksi henkivakuutusta, joka maksettu lankeavat puolivuosittain. Muista menoista, kuten uusien vaatteiden hankinnasta, hän joutuu joskus tinkimään, jotta saisi säästösumman kokoon. Samuelin tavoitesumma on 40 000 rupiaa, joka maksetaan hänen edunsaajalleen kuolemantapauksessa.

Henkilön nimi on muutettu ja kuvassa esiintyy eri ihminen, koska tiedot on kerätty luottamuksellisessa Bethany Colonyn työoloja selvittävässä haastattelussa.

Nina

”Lasten myötä olen alkanut arvostaa sitä kiireettömyyttä, jota käsityöt edustavat: ne on joku tehnyt hitaasti, vaihe vaiheelta”, pohtii Nina Hurme, lohjalainen perheenäiti. Toinen asia, minkä hän on huomannut nyt äitinä kiinnostavan entistä enemmän, on se, millainen tulevaisuus lapsia maailmassa odottaa. Reiluun kauppaan poikkeaminen on siis luonteva valinta.

Nina piipahtaa Lohjan Maailmankaupassa ostoksilla yleensä kerran kuussa, joskus useammin. Hän on äitiyslomalla viittomakielen

tulkin työstään, ja arkisin on sopivasti hetki aikaa, kun isommat lapset ovat kerhossa ja nuorimmainen nukkuu vauvissaan.

Mukaan kaupan valikoimista on tarttunut muun muassa Bethany Colonyn suuri, punaraitainen ostoskassi, joka on kovassa käytössä kolmilapsisen perheen arjessa. ”Se on iloisin värinen ja kestää pesua”, perustelee Nina, mutta sen lisäksi ostopäätökseen vaikutti reiluun kauppaan liittyvä arvomaailma.

”Arvostan erityisesti sitä, että niin monet kaupan tuotteet ovat naisiyhteisöjen tekemiä. Tuntuu hyvältä tietää, että toiminnalla tuetaan naisia, jotka monissa maissa ovat edelleen vailla arvostusta ja toimeentulomahdollisuuksia”, Nina pohtii. ”Minusta tuntuu, että meillä on paljon oppimista heiltä, joiden toimeentuloon voimme vaikuttaa ostamalla reiluja tuotteita”, pohtii Nina, joka nykyisessä elämänvaiheessaan yrittää rauhoittaa elämäänsä ja oppia pois turhasta kiireestä. ✨

Kati Hjern & Riitta Lehtonen

INDIAN CHAI
Reilun kaupan luomutee.
Sisältää:
Mustaa teetä
Intiasta, kanelia,
sitruunankuorta,
kardemummaa,
neilikkaa. Kaikki
luomuna.

*Upea
lämmittävä
maustettu tee.*

EARL GREY
Reilun kaupan luomutee.
Sisältää luomusta
mustaa teetä
Sri Lankasta,
maustettu
luonnollisella
bergamottijyllällä

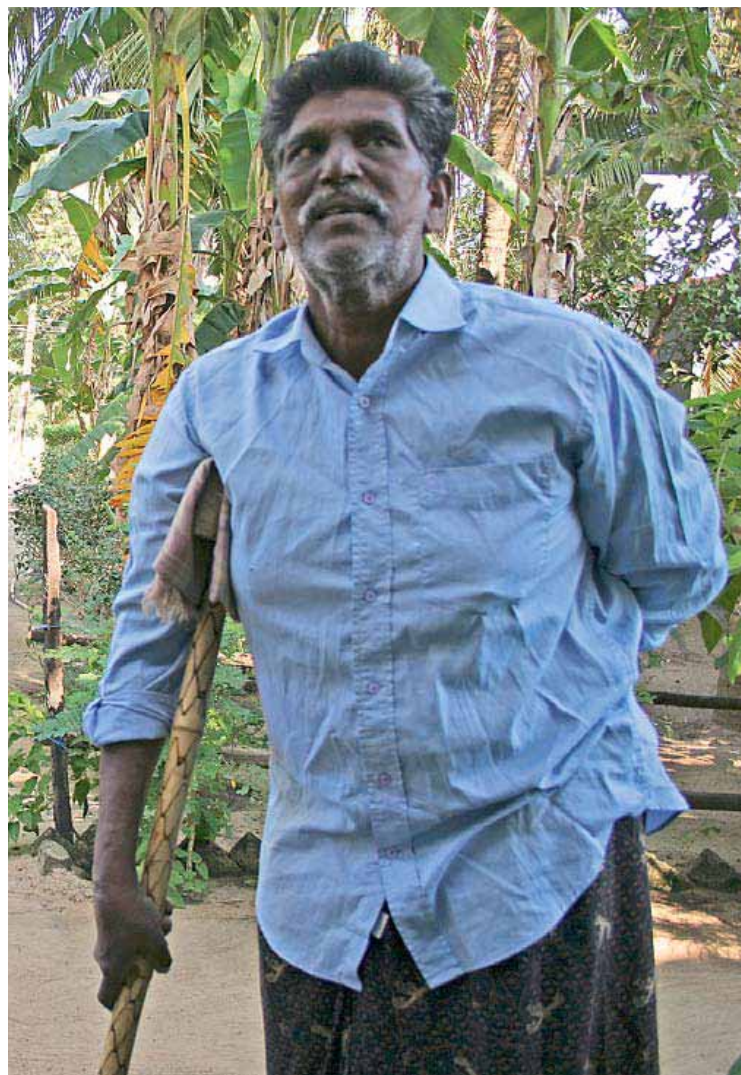
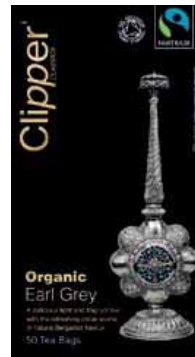
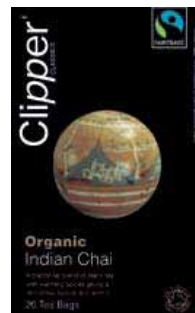
*Klassikko
parhaista raaka-
aineista.*

GREEN TEA
Reilun kaupan
vihreä luomu
tee Intiasta.

*Paljon
antioksidantteja
ja makua.*

ADUKI

Aduki oy
Puh: 09 784646
adu@aduki.fi

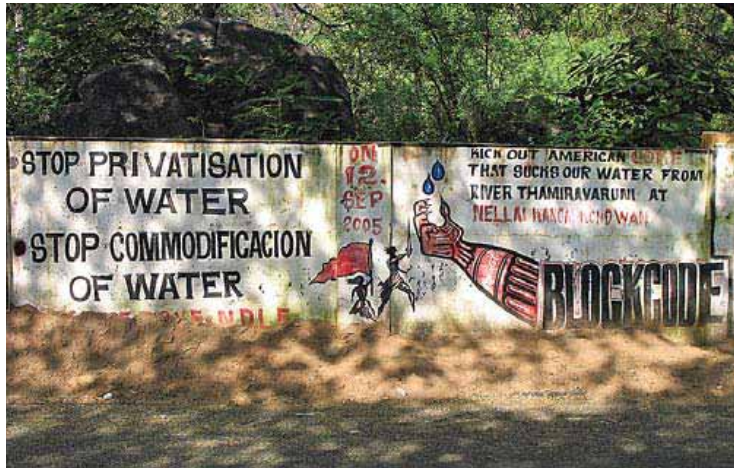

Vuonna 1986 Maailmankaupalehden silloinen versio kertoi aloitteesta verovähennysoikeudesta mm. kehitysyhteistyöhön tehdyistä lahjoituksista. Kansalaisjärjestöt olivat sellaista esittäneet pari vuotta aiemmin. Verovähennysoikeus meni läpi 1986, muutaman vuoden se oli voimassa, sitten peruttiin.

Nyt, vuonna 2006, muutamat isot kansalaisjärjestöt ovat tehneet uudelleen aloitteen verovähennysoikeudesta. Kokoomuksen kansanedustaja Maija Perho on jättänyt samansuuntaisen kirjallisen kysymyksen eduskunnassa. Saattaa olla, että taas menee aloite läpi. Sitkeän kansalaisvaikuttamisen avulla järjestöt näyttäivät silloin tällöin saavan jotakin vähäksi aikaa läpi. Ja sitten taas saman asian muuttaman vuosikymmenen päästä. Estää turhautumista, kun joka sukupolvella on oma voittonsa.

1980-luvun lopun verovähennysoikeus ei ollut ensimmäinen laatuaan. Vuoteen 1958 asti yli 100 000 silloisen markan lahjoittajat saivat vähentää lahjoituksensa tulo- ja omaisuusve-

Verot ja kansalaisjärjestöjen yksityistäminen

Paikallinen nokiakasti voi olla hyvillä mielin ulkomaisista sijoituksista, mutta esimerkiksi yli kansalliset virvoitusjuomajätkit ovat saaneet Intiassa myös voimakasta arvostelua osakseen mm. rajallisten vesiresurssien ryöstökäytöstä.

rotuksessa. Vuonna 1958 yhteisvastuukeräyksen kokonaistuotto oli 90,7 miljoonaa markkaa. Kun verovähennysoikeus meni, putosi keräystuotto seuraavana vuonna 60,5 miljoonaan markkaan. Vuonna 1958 suurlahjoitukset olivat 34,3 miljoonaa mk ja

vuonna 1959 5 miljoonaa mk. Parhaimmillaan suurlahjoittajat, lähinnä yritykset, lahjoittivat keräykseen jopa 40–50 % sen koko tuotosta.

1950-luvulla isoillakin yrityksillä sanotaan olleen nykyistä enemmän yhteiskuntavastuuta. Saattaisivat ny-

kyisinkin lahjoittaa, jos niille koituisi siitä hyötyä ensin verovähennyksinä, sitten imagoetuna ja lopuksi saamalla kansalaisjärjestöt kuriin. Ilmaista rahaa ei ole.

Jos esimerkiksi Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepan henkilökun-

nan palkkarahat olisivat yritysten hyvästä tahdosta kiinni, kepalainen joutuisi harkitsemaan sanomisensa ja tekemisensä tarkkaan siinä mielessä, että miten se vaikuttaa rahavirtoihin ja tilipussin jatkuvuuteen. Se tosiasia, että iso osa kehitysmaiden ongelmista on rikkaan pohjoisen yritysten aiheuttamia, saattaisi painua mielen pohjalle.

Yritysten rahat ovat mahdollisuus, mutta myös suuri riski kansalaisjärjestöjen autonomialle; kansalaisjärjestöjen asteittaista yksityistämistä. Lääke voi olla tehokas, mutta potilas kuolla pystyy. ✕

Antti Markkanen

Lähteitä:

Lahjoittamiseen rohkaisevat motivaatiotekijät yhteisvastuukeräyksen keräysesitteissä.

Teologisen etiikan ynnä uskonnonfilosofian pro gradu tutkielma. Toukokuu 2004. Anu Siikaniva.

Maija Perhon kirjallinen kysymys

23.8.2006

Kirkon Ulkomaanavun, Suomen Punaisen Ristin ja Suomen UNICEF-yhdistyksen aloite Tuloverolainsäädännön muutoksesta 14.8.2006

Maailmankaupalehti 20 vuotta sitten

Ilmoitan teille suuren ilon

Verovähennyksiä rakastava kansa sai kuulla ilosanoman, sillä valtiovarainministeriö on tehnyt uuden lakiehdotuksen, jonka mukaan kehitysyhteistyöhön ja humanitaariseen avustustoimintaan annetut lahjoitukset tulisivat verovähennykelpoisiksi. Tätä ehdotustahan prosenttiliike

on kaivannut jo monta vuotta, ja Kansalaisjärjestöjen Kehitysyhteisneuvottelukunta teki vuonna 1983 asiasta aloitteen. Kyllä kansalaistoiminta kannattaa: On todennäköistä, että eduskunta hyväksyy ehdotuksen vielä tämän vuoden aikana.

Annetun ehdotuksen mukaan verovähennyksiä voi tehdä sekä valtiolle (siis Ulkoministeriön kehitysyhteistyöosaston projekteihin) että kansa-

laisjärjestöille tehdyistä lahjoituksista. Valtiolle tehtäviä lahjoituksia varten on tarkoitus avata oma erityinen postisiirtotili. Ehdotuksessa kansalaisjärjestöille annettaville vähennykelpoisille lahjoituksille on asetettu sekä ylä- että alaraja. Muun muassa tätä kohtaa kritisoimme prosenttiliikkeen Helsingin toimintaryhmässä ja laadimme oman kommenttimme asiasta ja osoitimme sen Eduskunnan

valtiovarainvaliokunnan verojaostolle.

Kritisoimme myös sitä että ”lain perusteluissa hallitus esittää että vähennykelpoisten lahjoitusten vastaanottoon tulisi antaa oikeus vain suurimmille ja keskeisimmille kehitysyhteistyötä ja humanitaarista toimintaa harjoittaville järjestöille. – Suuret ja keskeiset järjestöt tekevät usein hyvää kehitysyhteistyötä, mutta vähintään yhtä hyödyllistä ja

tarpeellista työtä tekee suuri joukko pienempiä kehitysyhteistyöjärjestöjä. Olisi suuri vääryys jos lainsäätäjä tämän lain myötä asettaisi järjestöt suuruuden perusteella paremmuus- ja kelvollisuusluokkiin.”

Vähennysten toivossa Erja

Kehitysmaakauppojen kaupalehti ja %-liikkeen toimintaryhmien kiertokirje 1/1986, lyhennetty.

INTIALAINEN SARJAKUVA

मुक्ति

Ku. Sunita Ketwas N IWCY Ghore-dongri Belul

”Vapaus”

Eräällä varakkaalla miehellä oli tapana ostaa köyhien kylälaisten tuotteita halvalla. Kylän naiset päättivät lopettaa tämän riiston säästämällä rahaa ja perustamalla pienluottoryhmän. Jonkun ajan kuluttua heidän elämänsä oli muuttunut paremmaksi.

Tarina ja piirros: Ms Sunita Ketwas. Sunita on bhopallilaisen naisryhmän NICWCY:n aktivisti. Hän osallistui World Comics Indian järjestämään sarjakuvakoulutukseen Bhopalissa elokuussa 2006.

Maailman sarjakuvat – Världens serier ry. World Comics – Finland
www.worldcomics.fi

Reilun kaupan toimijat

Maailmankauppojen liitto ry

www.maailmankaupat.fi

- Suomessa toimivien maailmankauppa- ja kehitysmaakauppapayhteisöjen yhteistyöjärjestö
- Liiton jäsenet ylläpitävät reilun kaupan erikoismyymälöitä, joissa on myynnissä laaja valikoima kehitysmaissa oikeudenmukaisin ehdoin tuotettuja elintarvikkeita ja käsitöitä.
- Liitto ja sen jäsenet tiedottavat, kouluttavat ja toimivat monin tavoin kehitysyhteistyössä.

Reilun kaupan edistämisyhdistys ry

www.reilunkaupa.fi

- Myöntää Reilun kaupan merkkiä ja valvoo sen käyttöä Suomessa sekä tiedottaa reilusta kaupasta
- Myyntissä mm. merkillä varustettuja avokadoja, ananaksia, appelsiineja, banaaneja, sitruunoita, viinirypäleitä, kahvia, teetä, suklaata, kaakaota, sokeria, hunajaa, myslisiä, riisiä, keksejä, täysmehua sekä jalkapalloja. Tuotteita myydään lähes joka marketissa.
- Jäseninä 22 järjestöä, Maailmankauppojen liitto yhdistyksen perustajajäseniä.

Reilun kaupan puolesta Repu ry

www.repu.fi

- Edistämisyhdistyksen piirissä toimivien vapaaehtoisten henkilöyhdistys, jolla on paikallisyhmiä.

Kansainväliset toimijat

IFAT (The International Fair Trade Association) www.ifat.org
Perustettu 1989. Suurin reilun kaupan järjestö, jonka jäsenistönä on niin kehitysmaat tuottajia, maailmankauppoja, maahantuojia kuin muitakin tahoja.

EFTA (European Fair Trade Association) www.eftafairtrade.org
Perustettu 1990. Eurooppalaisten reilun kaupan maahantuojien järjestö.

NEWS (Network of European Worldshops) www.worldshops.org
Perustettu 1994. Jäseninä olevat 13 Euroopan maan Maailmankauppojen liitot edustavat noin 2700 Maailmankauppaa, joissa on yhteensä noin 100 000 vapaaehtoistyöntekijää.

FLO International (Fair Trade Labelling Organization International) www.fairtrade.net
Perustettu 1997. Valvoo Reilun kaupan merkki -tuotteita ja tiedottaa niistä.

FINE
IFATin, EFTAn, NEWSin ja FLO:n yhteistyöelin, joka pyrkii vaikuttamaan päätösten tekoon mm yhteisen edunvalvontatoimiston kautta Brysselissä.

Maailmankaupat ja Kehitysmaakaupat Suomessa
Maailmankauppojen liiton jäsenkaupat aakkosjärjestyksessä paikkakunnan mukaan

Reilun Kaupan Tähti/A-Star Oy
Hämeentie 48
00500 Helsinki
p. 09-773 4323
tahti@kaapeli.fi
www.reilunkaupantahti.fi

Maailmankauppa Kirahvi
Vain tapahtuma- ja markkinamyymälä.
Toimisto ja varasto:
Rengonraitti 22 as 1
14300 Renko
p. 03-654 4980
p. 050-376 2424
kirahvi@vripi.net

Maailmankauppa Kiela
Ivalontie 12
99800 Ivalo
puh./fax 016-662005
kiela.inari@luukku.com

Maailmankauppa Päiväntasaaja
Koskikatu 11
80100 Joensuu
p. 050-443 5503
paivantasaaja@elisanet.fi

Maailmankauppa Mango
Kauppakatu 5
40100 Jyväskylä
p. 014-216 431
mango@maailmankaupa.inet.fi
www.maailmankauppamango.net

Jokilaakson Maailmankauppa
Arja Paakkanen
Kumpulantie 15
42100 Jämsänkoski
p. 014-713 758
arja.paakkanen@saunalahti.fi

Kokkolan Maailmankauppa
Torikatu 13, 67100 Kokkola
p. 06-831 3264
klanmaailmankaupa@netti.fi

Kouvolan Maailmanpuu
myyntipiste:
Kouvolan Luontokauppa
Keskikatu 6
45100 Kouvola
p. 050 574 4527/Tiina Saavalainen

Kuhmon Kehitysmaakauppa
Seurakuntakeskus
Kirkkotie 6-8, 88900 Kuhmo
p. 0400-295 966

Maailmankauppa Sikitiiko
Mymälä 016, Kauppahalli
53100 Lappeenranta
p. 05-415 3651
kehy.lpr@pp.inet.fi
yhdistykset.etela-karjala.fi/kemayh/

Lohjan Maailmankauppa
Kalevankatu 1
08100 Lohja
p. 019-331 646
kauppa@lohjanmaailmankaupa.sivut.fi

Kehitysmaakauppa Karibu
Kauppahalli
50100 Mikkeli
p. 015-369 133
mari.ylonen@e-ylonen.inet.fi
kemamikkeli@suomi24.fi

Juuttiputiikki
Hallituskatu 11 L 4
90100 Oulu
puh./fax 08-311 5189
putiikki@juuttiputiikki.fi
www.juuttiputiikki.fi

Raahen Maailmankauppa Hiirenkorva
Koulukatu 3
92100 Raahen
p. 08-221781
hiirenkorva@suomi24.fi

Maailmankauppa Elimu
Rovakatu 9
96100 Rovaniemi
p. 044 318 2188
elimu@maailmankaupaelimu.org
www.maailmankaupaelimu.org

Savonlinnan Kehitysmaakauppa
Olavinkatu 48
57100 Savonlinna
p. 015-514 456
kehitysmaakauppa@yahoo.com
www.geocities.com/kehitysmaakauppa/

Tampereen Kehitysmaakauppa
Kohmankaari 3
33310 Tampere
p. 03-344 6770
fax 03-345 0521
posti@kehitysmaakauppa.org
www.kehitysmaakauppa.org

Maailmankauppa Tasajako
Kehäsaari, A-talo
33200 Tampere
p. 03-222 8826
maailmankauppa@tasajako.org
www.tasajako.org/

Maailmankauppa Aamutähti
Eerikinkatu 5
20100 Turku
p. 02-250 2191
fax 02-251 7465
tumakaup@sci.fi

Rauhanpuolustajien Maailmankauppa
Alinencatu 26 B
23500 uusikaupunki
p. 02-841 6532

Äetsän Kehitysmaakauppa
Kontintie 5
38300 Kiikka
p. 03-513 1221

Yhdistykset ja toimintaryhmät

Helsingin Kehitysmaakauppayhdistys
c/o Planet fair trade
Kolmas linja 12
00530 HKI
www.planetfairtrade.net/yhdistys
uusivaihd@hotmai.com

Hyvinkään kehitysmaayhdistys ry
Pj Aimo Juhola
Uima-altaankatu 29
05820 Hyvinkää
p. 040-5060 796
aimo.juhola@pp.inet.fi

Kajaanin kehitysmaayhdistys ry
c/o Päivi Turunen
Pihkapolku 25
87500 Kajaani

Kotkan Maailmankauppa
Naakantie 37
48230 Kotka

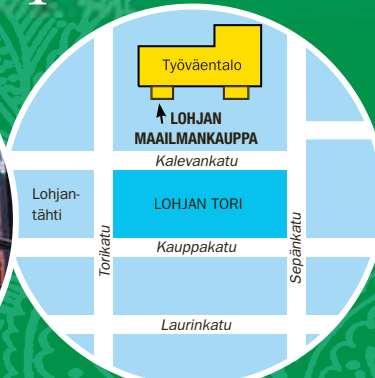
Kuopion kehitysmaayhdistys Juutti ry
c/o Elämänlanka
Torikatu 17
70110 Kuopio
p. 017-261 4774
kauppa@elamanlanka.fi

Lahden kehitysmaakauppayhdistys
c/o Jarkko Pylväs
Karstulantie 8 D 61
00550 Helsinki
puh. 041-505 2745
jarkko.pylvas@helsinki.fi

Oulun eteläisen alueen maailmakauppayhdistys
c/o Anu Hilli
p. 050-552 4947

Uusi Tuuli ry (Estelle)
Aurinkokotiedas
Kirkkotie 6-10
20540 Turku
p. 02-233 9313
laiva: 040-596 9918
fax 02-2371 670
uusiutuuli@estelle.fi
www.estelle.fi

Tervetuloa Reilun kaupan erikoisliikkeeseen

- sisustustavaroita
- laukkuja ja kukkaroita
- elintarvikkeita
- kalkenlaista pikkukivaa
- ekologisia pesuaineita

Avoinnna
Ti-Pe 11-18
La 9-14

LOHJAN MAAILMANKAUPPA

Kalevankatu 1 • 08100 Lohja • puh. (019) 331 646

Maailmankaupat — Reilua kauppa